

Nepriklausoma

Lietuva

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, April 9, 1987

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 15 (47-tieji metai) 1987 m. BALANDŽIO - APRIL 9 d.

* LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS *

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

* 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

PREZIDENTO REAGAN'O VIEŠNAGĖ KANADOJE IR NDP IŠSIŠOKIMAS

Vos beveik parą trukusi Reagan'o kelionė Ottawon buvo gana reikšminga. Prezidentas, nors ir atsargiai, bet pažadėjo rimtai remti kovą prieš Šiaurės Amerikos oro ir vandenų taršą, pasisakė pilnai pritarius laisvesnės prekybos tarp JAV ir Kanados pasitarimams ir tikis tokios sutarties neužilgu pasirašymu, ir taip pat užtikrino suprantas ir atjaucias Kanados norą užsitikrinti savo Arktikos vandenų suverenumą. Visa tai jis pasakė Kanados parlamente, kartu susirinkusiems parlamento atstovams ir senatoriams. Kada ir kiek šis prezidento žodis taps kūnu, parodys netolima ateitis.

Prezidento kalbos metu įvyko nemalonūs incidentai: keli NDP (socialdemokratų) partijos atstovai ėmė rėkdamiesi pertraukinėti kalbantįjį, kai šis prisiminė savo erdvių karo projektą ir Vidurinės Amerikos problemas. Išsišokimai nusikambėjo piemeniškai ir patvirtino seniai žinomą faktą, kad, kaip ir šios partijos krastutiniai, ne daug kuo skiriasi nuo įvairaus plauko ružavųjų bei pusraudonių demonstruotojų, kurie labai uoliai dergia Ameriką, bet dėlėi žymiai didesnių bei žiauresnių nusikaltimų, nei kada nepakelia savo balso prieš Sovietų Sąjungą. Išvada paprasta: NDP dar, deja, nepriaugo tiek, kad galėtų valdyti kraštą.

DRAMATIŠKAS POPIEŽIAUS VIZITAS ČILĖJE

Nors ir buvo laukta išpuolių popiežiaus vizito metu Čilėje, bet aiškiai išprovokuotos (tvirtinama, komunistų) muštinės popiežiaus laikomų susitaikymo pamaldų metu, popiežių giliai užgavo. Per keliolika minučių trukusį susirėmimą policijos dalinių su akmenimis mėtančiais ir laužus užkūrusiais demonstrantais, popiežius sėdėjo prie altoriaus rankomis galvą susiėmęs. Vėlesniam pamoksle jis tą incidentą minėjo kaip liūdną įrodymą, kad nei viena, nei kita pusė nenori taikytis ir gyventi taikoje. Šiuo metu popiežius lanko Argentiją. Pirmoj kalboj jis pasidžiaugė Argentinos grįžimu demokratiškon valdymosi sistemon. Popiežius Argentiją jau lanko antrąjį kartą.

GORBAČIOV'AS ATIDĖJO VIZITĄ PRAHON

Tvirtinama, kad Kremlius valdovas sergas gripu bei sloga, sovietų žinių agentūra TASS pranešė apie kelionės Prahon atidė-

jimą. Atidėjimas buvo labai staigus ir visai netikėtas: visos parodo gatvės Prahon buvo pasipuošusios čekų ir sovietų vėliavomis, tūkstančiai buvo suvežti ir atsiųsti pasitikti Gorbačiovo, bet jis nepasirodė. Komentatoriai tvirtina, kad toji liga eanti diplomatinė: esą Kremlius nesąs visai patenkintas Prahos pavaldinių politika. Tačiau vizitas buvo tik atidėtas: Maskva tvirtina, kad Gorbačiovas atsilankys Prahon po savaitės.

APIE NELABAI ŠAUNIUS MARINUS IR NAIVIUS JANKIŲ DIPLOMATUS

Nežiūrint garsiai ištrimuoto marinių narsumo bei bučymo, kaip ir tos elitinės karinės grupuotės nariai pasirodė esą ir žiopli, ir kvailoki. Štai, Maskvoje esančią amerikiečių ambasadą (kaip ir visas kitas užsienyje esančias ambasadas) saugo jauni ir žvalūs marinai. O KGB apmokytos sovietų "mergelės", dirbančios amerikiečių ambasadose (tokių samdomų sovietų piliečių, dirbančių įvairių kasdieninės rušos bei pagalbinių darbų yra daug), lengvai suviliojo narsuosius marinus ir už pasiūlytą "meilę", buvo įleistos į slaptuosius ambasados kambarius. Tenai jos, žinoma, rado įvairių idomių dokumentų, kuriuos nufotografavo arba net išsinešė, o taip pat ambasadoje prisilapstė KGB seniai patentuotų klausymo įtaisėliu. Kitaip tariant, marinai buvo pasidavę savos valstybės išdavikais ir šnipais. Keli jų jau sumiti, kiti dar sekami. Vienas šios aferos dalininkų, atrodo, neseniai pabėgo su žmona Rytų (komunistinė) Vokietijon. Bet liūdnai linksma istorija čia dar nesibaigia. Maskvoje jau pastatyta nauja JAV ambasada. Šiuos rūmus statė sovietų darbininkai. Dabar, staiga, amerikiečiai susigaudė, kad naujuosiuose rūmuose gali būti paslėpta šimtai įvairių klausytuvų. Pasirodo, taip ir yra. Siūloma rūmus nugriauti ir pastatyti naujus. Naujuosius statytų amerikiečiai statybininkai ir Kremlius už tai turėtų užmokėti. Abejojame, kad Kremlius taip lengvai skirtųsi su milijonais dolerių. Bet... štai, koks istorijos galas. Ir sovietai pasistatė naują ambasadą Washington'e. Ant kalvos. Statė sovietų atsivežti darbininkai. Ir naivieji jankiai dabar tikrai atsikvošėjo, kad nuo tos kalvelės sovietų įvairūs klausytuvai bei kitokie

elektroniniai šnipiški įrengimai lengvai galės gaudyti reikalingas žinias, plaukiančias oro bangomis, ir kad kaip tik tai todėl rūmus statė iš Maskvos atvežti statybininkai.

LIETUVIŠKOS PAVARDĖS SPORTO PASAULYJE

Per pastarąsias kelias dienas teko girdėti net keturias lietuviškas pavardes. Jas minėjo kalbėdami apie biljardo moterų pasaulio čempionę: tai amerikietė Jane B a l u k a s, žaidžianti šį žaidimą nuo 9 metų amžiaus ir išsakušį rungtynėms biljardo vyrų pasaulio čempioną. Iki šiol vyrų gana išsidžiai toki išsakušį atmesdavo, tvirtindami, kad vyrų čempionas lengvai nugalėtų moterų čempionę. Pati čempionė, kalbėdama televizijos programoj, toki tvirtinimą paneigė, dar kartą kviesdama vyrų čempioną persirungti. Jane Brulakas brolis, Paul Balukas, taip pat yra puikus biljardo žaidėjas.

Kitos dvi lietuviškos pavardės pasigirdo per pasaulio čempionato varžybas Vancouveryje šio mėnesio pradžioje. Rungtyniaujama buvo CURLING sporte (kuriam lietuviško pavadinimo taip ir neradome jokiame žodyne). Kanada laimėjo trečią kartą iš eilės pasaulio čempiono titulą, finalinėse rungtynėse susitikusi su Vakarų Vokietija ir ją nugalėjusi 9:5 rezultatu. Už Vakarų Vokietiją žaidė du broliai Burbos: Wolfgang BURBA ir Joachim BURBA.

GAMTOS NELAIMĖS

Pradėjus staiga tirpti gausiai praeitos žiemos sniego dangai ir dar prisidėjus pastarųjų dienų neatlaidžiam lietuvi, rytinėse JAV valstijose patvino visi upokšniai ir upės taip staigiai ir taip nepaprastai, kad pridarė milijonus dolerių žalos miestams, keliams ir tiltams. Vieną didelį tiltą liūtyt ir potvyniai visiškai nuvertė. Paskendo žmoniai. Ir Kanados New Brunswick provincijoje potvynis nuvertė geležinkelio tiltą prie provincijos sostinės Fredericton'o ir jo apylinkėse taip pat pridarė milijoninių nuostolių.

Tuo tarpu Japonijoje ir vėl stipriai sudrebėjo žemė. Drebėjimas buvo beveik 7 laipsnių pagal Richterio skalę. Kol kas apie žmonių aukas nieko nepranešta, tikrai padarytus didelius nuostolius visai eilei miestų.

RINKIMAI FILIPINUOSE

Š. m. gegužės mėn. 11 d. bus pirmieji laisvi ir demokratiški rinkimai, po ilgos Marcos diktatūriškos valdžios, i Filipinų kongresą. Prezidentė Aquino jau pradėjo rinkiminę kampaniją, keliaudama po įvairias savo krašto vietas.

XV BALTŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE 1987 IV.1 OTTAWOJE. Iš kairės: J. KRIŠTOLAITIS (Hamilton); parlamento narys Donald BLENKARN (Mississauga) ir kun. J. STAŠKUS (Mississauga).

Nuotrauka J.V. Danio

NEI INDĖNAI, NEI ESKIMAI SAVIVALDOS DAR NESULAUKS

Nors Kanada jau nuo seno gana didžiavasiškai moko visas kitas valstybes kaip reikia elgtis su mažumomis ir kokių privilegijų reikėtų joms duoti, pati savo tikruosius Kanados gyventojus indėnus ir eskimus laiko antraeiliais (jei ne trečiaeiliais) savo valstybės piliečiais. Sukturnu ir ginklu prieš kelis šimtmečius iš indėnų ir eskimų atimta jų žemė, dabar yra gobšiskai išnaudojama saviems reikalsams, pelnant milijardus iš įvairiausių žemėje randamų metalų, žaliavų, naftos, miškų ir statybinės medžiagos ir statant ant dar legaliai indėnams čiabuviams priklausančios žemės miestus bei įvairiausias įmones, rausiant tūkstančius kasyklų.

Jau seniai čiabuviai Kanados gyventojai bando susitarti su federaline bei provincinėmis valdžiomis, bet šios į ilgas kalbas nesileidžia, nes labai gerai žino, kad už pagrobtąją žemę reikės atsilyginti. Nenori Kanada kalbėti ne apie kokią nors, kad ir ribotą, savivaldą. Tokios savivaldos dabar reikalauja susivieniję bendrai kovai, visokių genčių, (teisingiau, tautų, kaip jie patys savo telkinius vadina) indėnai ir eskimai. Jie nori, kad būtų sukurtos dar dvi provincijos: viena eskimams, kita indėnams, ir kad jos galėtų tvarkytis kiek galima autonomiškiau (panašiai kaip Quebec'o provincija).

Tačiau neseniai įvykęs visų provincijų pasitarimas tuo klausimu Ottawoje, jokių nuosprendžių nepadarė, nes trys Vakarų provincijos griežtai priešinosi tokiai savivaldai, o Quebec'o provincijos premjeras konferencijoje iš viso nedalyvavo, nes dar nori išgauti privilegijų savai provincijai prieš pasirašydamos naujosios konstitucijos dokumentą. Alberta, Saskatchewan'as ir Britų Kolumbija priešinosi, nes šios

PREMIJOS JAUNIESIEMS SPAUDOS BENDRADARBIAMS DAUDŽVARDŽIO FONDO VALDYBA Š. M. KOVO 22 D. POSĖDYJE PASKYRĖ PENKIAS PREMIJAS 1986 M. LABIAUSIAI PASIREIŠKUSIEMS JAUNIEMS SPAUDOS BENDRADARBIAMS.

Premijoms kandidatus rekomendavo periodinės spaudos bei jaunimo žurnalų redaktoriai. Valdybos nutarimu, I-oji premija (200 dol.) paskirta Agnei Katiliškytei, II-oji (150 dol.) Ritai Likanderytei III-oji - (100 dol.) Marytei Balaišytei ir dvi IV-tosios (po 75 dol.) Jonui Algiiui Mašanaukui ir Danutei Račiūnaitei.

Premijų įteikimas numatytas gegužės 10 d., MARGUČIO koncerte ir balandžio 25 d. "Tėviškės Žiburių" ruošiamame Spaudos Baliaje Toronte. (Marytė Balaišytė rašo "Tėviškės Žiburiuose", Toronte).

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

KONGRESMENAI RAGINA KALIFORNIJOS GUBERNATORIŲ SUTEIKTI "GARBĖS PILIETYBĘ" GAJAUSKUI

Dešimt JAV Kongreso narių iš Kalifornijos valstijos neseniai kreipėsi į Kalifornijos gubernatorių George Deuknejan su prašymu, kad jis suteiktų Kalifornijos Garbės Pilietybę politiniam kaliniui BALUI GAJAUSKUI.

Š. m. vasario 17 d. datuotame laiške kongresmenai Robert BADHAM, Howard BERMAN, Barbara BOXER, Robert K. DORNAN, David DREIER, Bob LAGOMARSINO, Tom LANTOS, Mel LEVINE, Matthew G. MARTINEZ ir Carlos MOORHEAD teigia, kad Garbės Pilietybės suteikimas Gajauskui būtų humaniškas ir simbolinis gestas, kuris suteiktų vilties Gajausko tetai bei jos šeimai, gyvenantiems Kalifornijoje.

Kongresmenai atkreipė gubernatoriaus Deuknejan dėmesį į tai, kad B. Gajauskas, ilgiausiai kalinamas politinis kalnys visoj Sovietų Sąjungoj, 1981 m. buvo apdovanotas Rothko Foundation premija už jo pasiryžimą ginti tiesą ir laisvę.

KAS ATSTITIKO SU PETKUM?

Neseniai paleistas kalnys Vytautas Skudis patikslino anksčiau paskelbtą žinią apie kalinių kun. Sigito Tamkevičiaus ir Viktoro Petkaus atgabenimą į Vilnių, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Nors kun. Sigitas Tamkevičius buvo atgabentas iš lagerio į Vilnių, kur jis tebesėdi KGB kalėjime, Skudis patvirtino, kad Viktoras Petkus nebuvo sugražintas, o dar tebelaikomas Permės lageryje.

Lietuvos Helsinkio grupės steigėjas V. Petkus atlieka 15 metų bausmę, kuri baigiasi 1992 m., Permės ypatingojo režimo 36-1 lageryje. Kol kas, Gorbačiovo'o amnestijos dekretai nepalietė nė vieno politinio kalinio, sėdinčio ypatingojo režimo lageryje. Ypatingojo režimo lageriai yra skirti "Ypač pavojingiems recidivistams". Šalia Petkaus, Permės 36-1 lageryje yra ir 35 metus iškalėjęs sovietų gulage Balys Gajauskas.

trys provincijos yra prisigrobusias daugiausia (ir klastingiausiu būdu) indėnų žemių. Min. pirm. B. Mulroney nuosirdžiai apgailejo šios konferencijos nepasisekimą, bet paliko duris atviras ateities pasitarimams.

Indėnų ir eskimų vadai išreiškė savo gilų pasipiktinimą ir nusivylimą

pažymėdami, kad tokia Kanados laikysena tikrųjų šio krašto seimininkų atžvilgiu parodo tikrai kokią dvideidę esanti Kanados politika. Lengva, esą, mokyti žmogaus Teisių laikymosi kitus, bet kai patiems reikia tai įgyvendinti, sava kišenė ir nuogas egoizmas pastatomi pirmoj vietoj.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra; gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

XV-TASIS BALTŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE OTTAWOJE

J. V. Danys

Penkioliktasis Pabaltiečių Vakarų vakaras įvyko parlamento rūmų vakariniame bloke, iškilmingoje konfederacijos salėje. Tradiciniu pasidaręs vakaras, yra globojamas Parlamentarų Komiteto, kuriame yra 6 senatoriai ir 33 parlamento neriai iš visų federalinių politinių partijų. Jų tarpe yra 6 dabartiniai ministrai ir buvę 7 ministrai. Tik tokio parlamentarų globos komiteto dėka ši vakarą galima surengti parlamento rūmuose.

Prieš keliolika metų pradėtas nedideliu mastu politinei informacijai skleisti tarp parlamentarų parengimas, po kelių metų išaugo į kultūrinį, meninį, socialų ir politinį renginį. Ir tokioje formoje yra dabar gerai žinomas bei palankiai vertinamas vyriausybės, parlamento ir senato narių.

Pagrindinės Programos Dalys

Vienos valandos priėmimo baltiečiams yra proga pasikalbėti su parlamentariais, atsilankiusiais diplomatais ir vyriausybės pareigūnais.

Vakara pradėjo M. H. Wilson, finansų ministras, kuris yra Globos Komiteto ko-pirmininkas, pakvietė Leokadiją PAULASKAITĘ-KANOVICH, akomponuoti pianinu Kanados himną, kuri visi susirinkusieji sugiedojo.

Pronuncijus Angelo Palmas, Vatikano atstovas Kanadai, sukalbėjo trumpą invokaciją.

Sekusio banketo metu trumpas pastabas padarė pirmaisiai ministras M.H. Wilson, Globos Komiteto ko-pirmininkas, pabrėžiamas baltiečių vakarų populiarumą ir tuo pačiu progą, parlamentarams ir vyriausybės nariams susitikti su baltiečiais.

Paminėjo Deschênes Komisijos raportą, kuris rado, kad įtariamų karo nusikaltimais skaičius yra mažas, ir vyriausybės nutarimą reikalingus teismus vykdyti Kanadoje.

Pristatė atsilankiusius kitų valstybių diplomatus, kurių buvo net iš 9 kraštų: Pronuncijus Angelo PALMAS - Vatikano, ambasadorius O. ULSEN - Švedijos, R.G. CRICK - Australijos ambasadoriaus pavaduotojas, dr. N. KLINGER - V. Vokietijos ambasados ministras, M. CONNOR - Anglijos ambasadoriaus pavaduotojas, J.P. BECKER - JAV ambasadoriaus patarėjas, R. NIJKENS - Belgijos ambasadoriaus patarėjas, T. TANC - Turkijos ambasadoriaus patarėjas, T.THE - Olandijos ambas. patarėjas, Msgr. Dante PASQUINELLI - Vatikano atstovybės narys.

Iš Kanados Užsienių Reikalų ministerijos buvo direktorius D. FRASER ir skyriaus viršininkas R. HALPIN. Taip pat pristatė I. HENSOO - Estijos ir dr. E. UPE-NIEKS - Latvijos garbės konsulus; dr. J. Žmuidzinai, Lietuvos generalinis konsulas negalėjo atvykti.

Antrasis Globos Komiteto pirmininkas senatorius S. HAIDASZ savo pastabose priminė baltiečių vakarų pradžią ir jų iniciatorių ir pirmąjį parlamentarų Globos Komiteto pirmininką senatorių Paul YUZYK, netikėtai mirusį pereinamųjų metų birželio mėnesį. Jo našlei Mary YUZYK buvo įteikta rožių puokštė.

Baltiečių vakarų pradžia sutapo su Kanados pradėta daugiakultūriškumo politika. Pirmas ministras tiems reikalams buvo sen. S. HAIDASZ. Toliau paminėjo, kad ilgamečiai vakarų organizatoriai Ottawoje yra inž. J.V. DANYŠ, W.H. PENT (estų) ir E. PARUPS (latvių), kuriam mirus pereinamais metais, jo vietą perėmė S. ANDERSON. Jie yra savotiški savo tautybių ambasadoriai parlamento aplinkumoje. Toliau pabrėžė, kad Baltų Federacija yra vakarų šeimininkai, padengiantieji išlaidas, o svečiai parlamentariai yra iš visų politinių partijų, kurie šiuo metu nekelia jokių savo partinės politikos klausimų.

Pagrindinės Kalbos

Baltų Federacijos vardu kalbėjo jos dabartinis pirmininkas (latvis) dr. Guntis SILINS. Pasidžiaugė, kad Vienos Konferencijoje Kanada užėmė stiprią poziciją žmogaus Teisių atžvilgiu ir oficialiai tarptautiniame forume pareiškė, kad Kanada nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos ir inkorporacijos. Baltijos valstybių garbės konsulų pripažinimas yra svarbus simbolinis patvirtinimas aneksijos nepripažinimo, todėl prašoma, ne tik jos nepripažinti, bet ir rašyti ir į oficialių diplomatų sąrašą (dabar tik Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinai yra oficialiame sąrašė.). Neatrodė, kad Gorbaciov'o nauja "atvirumo" (glasnosty) politika palengvintų baltų tautų gyvenimą.

Pagrindinis Kalbėtojas buvo Donald MAZANKOWSKI, Ministerio Pirmininko pavaduotojas. Jis pareiškė eilę labai reikšmingų minčių.

Kanada visada buvo už laisvės principus. Dviejų pasau-

XV BALTIEČIŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE 1987.IV.1 Ottawoje. Iš kairės: dr. P. LUKOŠEVIČIUS (Montreal), Vita RADŽIUVIENĖ (Ottawa), parlamento narys Alex. KINDY - (Calgary), Rasa KURIENE (Guelph).

PARLAMENTO NARYS ANDREW WITER (Parkdale-High Park, Toronto), padaręs pranešimą parlamento posėdyje apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Nuotr. J.V. Danio

House of Commons Debates

VOLUME 129 • NUMBER 99 • 2nd SESSION • 33rd PARLIAMENT

Wednesday, April 1, 1987

ETHNIC AFFAIRS

BALTIC EVENING ON PARLIAMENT HILL

Mr. Andrew Witer (Parkdale-High Park): Mr. Speaker, tonight Canadians of Estonian, Latvian, and Lithuanian origin, as well as their friends and supporters, will gather on Parliament Hill to celebrate the fifteenth annual Baltic Evening. Baltic Canadians have a special understanding and appreciation of the good fortune Canadians enjoy living in a free and democratic nation. Baltic independence was lost when the Soviet Union forcibly occupied the Baltic States. This occasion serves as a reminder of the need to protect and encourage the spirit of freedom wherever it is found.

The Baltic culture has flourished in Canada, and Canadians of Estonian, Latvian, and Lithuanian heritage have proudly contributed their strengths and perseverance to Canada, and the cause of freedom. I call on all Members of the House to join Canada's Baltic community in celebrating this special occasion, and by their participation and presence to recognize the tremendous contribution the Baltic communities have made to the growth and development of Canada, and to demonstrate that Canada does not and will not accept the forcible and illegal occupation of the Baltic States by the Soviet Union.

Koncertinė Dalis

Leokadija PAULASKAITĖ-KANOVICH pianinu paskambino M.K. Čiurlionio "Prelude" ir F.F. Chopin "Fantaziją impromptu", op. 66. Jos rankose pianinas ne tik skambėjo bet ir "kalbėjo"; ji parodė virtuozinę atlikimą. Dalyvaujantieji entuziastingai ir ilgai plojo.

Latvių trys aktorės - Skaidrite LEJA, Danga SPRUDZS ir Sandra BRAKŠTINA atliko muzikinę deklamaciją "Pažada ir paguoda". Tai graži tautos laisvės praradimo, deportacijų, gyvenimo Sibiro atovykloje ir vilties pynė.

Estų solistas (bass-baritonas) Andres RAUDSEPP padainavo dvi estų kompozitorių dainas ir keletą liaudies kūrybos charakteringų dainelių.

Gausu parlamentarų ir diplomatų.

Salė, talpinanti 225, buvo pilna baltiečių (kurių buvo arti šimto), parlamento ir senato narių, diplomatų ir valdžios pareigūnų, kurių, maždaug trečdalis, buvo su žmonomis. Atsilankė 56 parlamento nariai, 11 senatorių, 10 diplomatų, iš 9 kraštų (jie išvardinti anksčiau), Latvijos ir Estijos garbės konsulai Kanadoje, Užsienių Reikalų ministerijos pareigūnai, "Toronto Sun" ir "International Press" žurnalistai.

Lietuvės moterys dėvėjo tautinius rūbus, kas buvo ir lietuvių reprezentacija ir pridavę spalvingumo rengimui. Tradiciniame baltų deserto stalo vyravo raguolis, paruoštas J. ARŠTIKAČIO iš Brampton'o ir lietuviški pyragėliai, paruošti V. RADŽIUVIENES ir D. DANIEŠES iš Ottawos.

Tautinio palikimo parodėlėse lietuviai išstatė knygas apie lietuvių meną, tautosaką ir pan., anglų kalba, pavairindami natūralaus dydžio Čiurlionio paveikslų reprodukcijomis.

Vakaro programoms buvo parūpinta kietais aplankais kelių dailininkų paveiksai; lietuvių buvo Adomo Galdiko "Audra" ir "Žiema".

Pasimatymai su užsienių reikalų ministerijos pareigūnais

Išvakarėse, kovo 31 d. estų, lietuvių ir latvių pirmininkai ir Ottawos atstovai dalyvavo vakarieneje - informaciniame pasitarime su Užsienio Reikalų ministerijos pareigūnais: D. Fraser ir R. Halpin, dalyvaujant keletai parlamento nerių ir senatorių, kurie yra parlamento Užsienio Reikalų ir Gynybos specialiuose komitetuose. Buvo ne formaliai kalbama apie įvairius baltiečių reikalus.

Balandžio 1 d. lietuvių, latvių ir estų Bendruomenių atstovai buvo priimti Užsienio Reikalų ministerijos Rytų Europos departamento atstovų; su kuriais kalbėta apie Helsinkio aktų peržiūros konferencijas, šeimų sujungimą, naujos sovietų politikos pobūdį ir galimus rezultatus, konsulų, pasų, vizų ir kitus klausimus, kuriais baltiečiai yra suinteresuoti sąsąsėje su esama politine padėtimi. Pasikalbėjimai užtruko beveik tris valandas. Atstovams departamentas išdalino raštiškas informacijas apie Vienos vykstanciją Konferenciją. Taip pat valdžios pareigūnai pakartotinai pareiškė, kad Bendruomenių suteikta informacija Helsinkio aktų peržiūros konferencijų proga buvo naudinga ir panaudota, ir dar bus panaudojama, ir kvietė ją ir toliau tiekti.

Pareiškimas Parlamente

Oficialiame parlamento atstovų posėdyje balandžio 1 d. parlamento narys Andrew WITER (Parkdale-High Park, Toronto) padarė pareiškimą, kad tą dieną kanadiečiai estų, latvių ir lietuvių kilmės, švęs penkioliktą BALTIEČIŲ VAKARĄ parlamento rūmuose. Pažymėjo, tarp kitko, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė buvo prarasta dėl sovietų okupacijos. Ši proga mums (kanadiečiams) primena, kad reikia saugoti laisvę ir reikia skatinti laisvės troškimą, kur tik jis pasireiškia.

POLONIZACIJA LIETUVOJE

(tęsinys)

Toki lietuvių tautos niekinimą, išreikštą prof. Marzinkio Vilniaus Universiteto auditorijoje Simano Daukanto studentavimo metais (1818-25), toliau tęsė lenkas L. Janowskis 1916 metais Lausanne, Šveicarijoje, atspausdintame veikaliuke "Litwa i Polsce", kurio nesąmonėmis ganėtinai pasinaudojo ir kai kurie mūsų nepriklausomos Lietuvos išminčiai.

Nė kiek neprieštaraujant prof. Marzinkio viešai išreikštai lietuviams paniekai, Janowskis veikaliuke "Litwa i Polsce" rašo:

"Fikėje o starożytniej kulturze rzekomo litewskiej, od dawnajuz wymecionej z nauki, figuruje ona tylko w pismach lituwiskich" (9 psl.).

"Chorobliwa postawa ruchu letuwikiego czyni szkoda polakom, niemniej przeto szkodzi ona i letuwisam"... (24p) (Prasimanyms apie tariamą seną lietuvių kultūrą jau seniai mokslo atmetas, apie tai kalbama tik lietuviškuose raštuose... Pašaipiai: "letuwiskich". Liguistas lietuvių atgimimo pristatymas yra žalingas lenkams, be to, nemažiau žalingas lietuviams... Pašaipiai: "Letuwisam").

Nepriklausomybės laikais Kaune buvusio Vytauto Didžiojo Universiteto prof. Mykolas Biržiška (1882-1962), turėdamas omenyje tuos Marzinkio, Janowskio ir kitų lenkų nesąmones, neperdėtai išreiškė savo nepasitenkinimą:

"Išdidžiai žiūrėjo, iš dalies ir dabar tebežiūri i lietuvius lenkai - jų atsiųsti Lietuvon apaštalauti kunigai, XV-XVI a. ir vėlesnių laikų kronikininkai, XIX-XX a. publicistai ir kiti Lietuvos kultūrintojai bei pati jų visuomenė, ypač "lenkais" virtusi, nutautusi Lietuvos rytų parapijos negudri prastuomenė, lenkų kunigų ir jų talkininkų statoma i "polską wiarą" ir atitinkamai veikama". (M. Biržiška, "Lietuvių tautos kelias", Los Angeles, 1952-53 m. I t.).

Skaitant ir žinant tokius Lietuvos atžvilgiu neigiamus ir net žalingus lenkų veiksmus praityje, gi dabartyje girdint ištariant lenkų tautoje iš seno prigijusias patarles, kaip pavyzdžiui, "jak swiat swiatem, nie będzie polak litwinowi bratem" (kaip pasaulis pasauliui, nebus lenkas lietuviui broliu), arba kad ir istorinė "tiesa" teigiant, jog "Jogaila padovanojęs Lietuvą Lenkijos karalienei Jadvygai kaip vestuvinę dovaną", labai sunku suprasti ir įvertinti mūsų išminčių nors ir švelniai, nors ir klausimo formoje išreiktą lietuviams užgauliojimą, stengiantis būtinai įtikinti ir įteisinti, esą, tai įvykusi vienintelė Lietuvos krikšta, tarytumei ankstyvesni Lietuvoje nebūtų buvę, būtent:

"Ar nebus tik visų tų priekaištavimų numatytam Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui pati giliausia šaknis mūsų savotiškas, sakyčiau alergiškas jautrumas minčiai, kad Lietuva esanti pakrikstyta iš Lenkijos malonės?" (Vyskupo informacija" 1986 m. ir "Laisvoji Lietuva" 1986 m. kovo mėn. 6 d.).

Šiaip ar taip vertinsime polonizaciją, teigiamai ar neigiamai pripažinsime 1387 metų lenkų išpuštą "Lietuvos krikštą", vienaip ar kitaip juos minėsime, vis dėlto, reikia sutikti, kad /nukelta i 3 psl. /

LIETUVOS KRIKŠTO KLAUSIMU BESIAIŠKINANT

Dr. Ignas URBONAS

/ Persispausdiname svarbiausią dalį dr. Urbono straipsnio iš š.m.kovo mėn. 15 d. "Draugo" del jo mokslines vertes Autorius straipsnio pabaigoje išreiškia butino lietuvių istorikų darbo svarbą - dokumentines informacijos patiekimą svetimų kalbų enciklopedijoms ir istoriniams veikalams. Žinant, kad tokių istorikų čia daug neturime ir kad tokie darbai atima nemaža laiko, norisi priminti, kad galima šį tą praktiškai ir greitai, kol aktualu, dabar daryti: švenčiant 600-tinį jubiliejų, žymėti visur ir vietais, įskaitant ir įtakingą, dvasišką IR BUSIMOSĖ IŠKILMESE ROMOJE - kad švenčiame KRIKŠTO ATNAUJINIMO 600 m. JUBILIEJŲ. Ta proga peržiūrėti ir visas spausdinamas brošiūras, korteles, pakvietimus ir t.t. Kitaip sakant, kol geležis karšta... Red.)

....."VALSTYBĖS KRIKŠTAS yra paskelbiamas valdovo ar vyriausybės įstatymu ir "krikšto" sąvoka taikoma visai valstybei. Po to prasideda individualus krikštas, krikščioninimas - statomos bažnyčios, kviečiami kunigai, kurie ruošia žmones ir individualiai juos krikštija. Tas tęsiasi žinoma, ilgai. Toks valstybinis Lietuvos krikštas buvo MINDAUGO 1251 m. ir toks buvo 1387 m. Jogailos privilegijos įsakymu paskelbtas. Tai yra istoriniai faktai, ir mes juos turime priimti. O ...mūsų diskutuojamas D l u g o š o aprašytas Lietuvos masinis krikštas atliktas karalienės Jadvygos, Jogailos ir Lenkijos vyskupų prie upių ir ežerų, atrodo, Dluogošo parašytas politiniais tikslais. Parašytas, norint išskirti Lenkijos vaidmenį Lietuvos krikšto atveju ir tuo pačiu išskirti Lenkijos teises bei pretenzijas Lietuvos "globai".

LIETUVOS istorikai šią Dluogošo istoriją įtarė netikrumu, nes jokioje tautoje tokio masinio krikšto nebuvo, bet, neturėdami priešingų įrodymų, jį kartojo. Porą mėnesių prieš jį mirė aplankiau prof. Z. Ivinskį Bonnoje. Jis tarp kitų dalykų pareiškė, kad turįs abejonių Dluogošo istorija, bet neturįs šaltinių ją atmesti. o jį tarptautiniai pripažinta. Ivinskis būtų buvęs labai laimingas šį Jogailos "ITINERARIUM" šaltinį pamatęs, bet jis buvo paskelbtas tik metais po jo mirties.

Jogailos "Itinerarium"

Kas gi yra šis Jogailos ITINERARIUM dokumentas /Antoni Gąsiorowski, "Itinerarium Krola Wladyslawa Jagielly 1386-1434" Warszawa 1972, p.121/ ir kuo jis mums svarbus?

Kuo tad masinio krikšto nebuvimas yra mums svarbus?

Teisininkai turi posakį: prastoje byloje ir popiergalis yra dokumentas. Šis gi dokumentas, lenkų istorikų paruoštas ir Lenkijos Mokslo Akademijos išleistas, yra rimtas dokumentas. Žinoma, lenkai jį rašė ne Lietuvos krikšto klausimu, bet mums jis yra labai svarbus ir tikslus. Jeigu reikėtų įrodyti Dluogošo istorines klaidas, reikėtų parašyti didelį tomą įrodymų, ir tai daug kas netikėtų. O šis dokumentas keliais sakiniais šimtu procentų įrodė Dluogošo klaidą. Jis parodo, kad nei karalienė Jadvyga, nei lenkų vyskupai, kunigai bei didikai 1387 m. Lietuvoje nebūvo. Taigi, jie Lietuvos ir nekrikštijo. Pats Jogaila 1387 m. Lietuvoje buvo tik tris kartus ir labai trumpai: vasario 17-22 d. (tada paskelbė tas tris "privilegijas"), kovo 22 d. jis buvo Merkinėje ir balandžio 28 d. rytą Lietuvos miškuose medžiojo. Šie kelių dienų apsilankymai su krikštu nieko bendro neturėjo.

Kaip Sovietai Sutiko Irano Šacha

Ivan Bedolaga

Baigiantis 1950-tiesiems metams, Nikitos Chruščiov'o laikais, Irano šachas Mohamed Reza Pahlevi, pakviestas Sovietų vyriausybės, skrido iš Teherano Maskvon. Skrido ne tiesiai, bet sustojant Azarbeidžano sostinėje - Baku mieste. Toks maršrutas buvo numatytas. Redakcija mane kaip tik tuo laiku pasiuntė komandiruotėn į Baku miestą. Taip netikėtai tapau liudininku to nuotykių apie kurį jums čia rašau.

Po iškilmingo sutikimo ir viso diplomatinio etike-to, vietinė valdžia iškiliųjų svečių - šacho ir šachienės Sorajos garbei (jie tada dar nebuvo išsiskyrę), Baku Filharmonijoje suruošė koncertą. Filharmonija yra buvusiuose gubernatoriaus puošniuose rūmuose su dviem salėmis. Viena iš jų žeminė, kur anais laikais vykdavo baliai ir vasarinė - didelė, atviroje verandoje su rotunda. Buvo karšta, alpinanti diena. Apie salių vėsinimą tada Sovietų Sąjungoje dar niekas negalvojo. Koncertas vyko verandoje, po atviru dangumi. Buvo pakviesta vietos "grietinė-lė" ir aš, kaip maskvietis, gavau bilietą.

Nustatytu laiku prie Filharmonijos salės suvažiuavo virtinė automobilių. Prieš dvi valandas gatvės jau buvo saugomos policijos, kad "liaudis" nesimaišytų po kojomis. Jų didenybės su savo apsauga ir Sovietų iškiliųjų susirinko priėmimui ir, kaip dera pagal etiketą, prieš koncertą buvo pavaišinti šampanu. Taip prie šampano besišnekučiuojant, verandan susirinko visi kvietiniai svečiai ir su nekantrumu laukė aktoriai. Geriausi Azarbeidžano dainininkai, muzikantai bei šokėjai ir tarp jų buvo pagarsėjusi Azarbeidžano bei Irano liaudies dainų atlikėja Zulfija. Ši žavingoji Rytų gražuolė jau du kartus buvusi su koncertais Teherane, scenos menu bei savo grožiu pel-nė didžiausią pasisekimą. Antrą kartą jai lankantis sostinėje, patsai Šachas pakvietė ją į savo rūmus. Šachas buvo taip jos menu sužavėtas, kad tarp Baku miesto "žinovijų" kursavo gandai, jog Zulfija parsivežė Šacho pado-vanotą brangią dovaną. Tai sukėlė pavydą visų žymiųjų Baku moterų tarpe.

Scenoje aktoriai keitėsi vienas po kito. Šachas ir Soraja, sėdėdami pirmoje eilėje ant iš muziejaus pa-imtų senovinių kėdžių, labai santūriai kiekvienam paplo-davo. Tuo laiku direktoriaus kabinete, buvusiam gubernatoriaus audiencijų kambaryje, buvo ruošiamasi svarbiau-siam šio vakaro momentui. Tai, pagal tuolaikinį Sovietų žargoną "meninei daliai". Aš esu žmogus kuklus, delika-tesų nedaug žinau ir todėl nemėginsiu aiškinti, koku "natiurmortu" buvo padengtas stalas. Pasakysiu tik, kad šioms vaišėms iš Maskvos buvo atsiųstas lėktuvas - šal-dytuvas, pakrautas neregėtais maisto gaminiais.

Zulfijos pasirodymas buvo numatytas paskutiniu-oju, taip sakant, užsigardžiamu. Baigėsi paskutinis progra-mos šokių pasirodymas ir pranešta pavardė žymiosios Zulfijos. Šachas, dėl kurio ši jam maloni staigmena buvo 1987. IV. 9

Pirmiausia jis, iškeldamas MINDAUGO krikštą, pa-ro-do, kad jis buvo toks pat valstybinis krikštas, kaip ir Jogailos. Jis atmeta Lenkijos kaip Lietuvos krikštotojos apaštalės rolę ir tuo pačiu jos pretenzijas ir teises į Lietuvos "globą"....Ir pagaliau sis atvejis išpėja Lietuvos istorikus, kad jie su Dluogošo istorija, kuri liečia Lietuvą, būtų atsargūs ir ją priimtų kritiškai.

Po JOGAILOS valstybinio, atnaujinto krikšto įsta-tymo paskelbimo Lietuvos krikščionėjimas ėjo pamažu toliau. Jogaila pastatė 8 bažnyčias, Vytautas pastatė jų daug daugiau. Pakvietė kunigus, kurie ir vykdė kate-chizaciją. Jogailai reikia pripažinti nuopelną, kad jis Lietuvą pakreipė nuo Rytų provoslavijos į Vakarų kat. Bažnyčią, tuo apsaugojo Lietuvą nuo surusinio. Bet iš antros pusės, padarė Lietuvos atžvilgiu dvi dideles tragiškas klaidas.

Politinė unija su Lenkija sudarė lenkams progą degraduoti tuo metu didelę Lietuvos valstybę į provin-cijos (kunigaikštijos) statusą ir tuo pražudė Lietuvą. Antra, jis nesugebėjo ar nenorėjo pasipriešinti Gniezno arkivyskupui, kuris siuntė kunigus lenkus Lietuvos kate-chizacijai. Jie prisidėjo prie Lietuvos liaudies sulenkinimo.

Jubiliejaus ir Datos

Šiuo metu mūsų spaudoje ginčai ir eina daugumo-je dėl Lietuvos krikšto jubiliejų ir jų minėjimo datų. Kalbant apie šiuos jubiliejus, reikia pabrėžti, kad mums svarbu pirmoje eilėje paminėti pačią krikščionybę, jos kelią į Lietuvą ir jos reikšmę Lietuvai. O krikščionybės reikšmė Lietuvai yra milžiniška. Net ir tiems, kurių ry-šiai su religija yra silpni, reikia priminti esminį istorinį faktą, kad krikščionybė nešė ne tik naują religiją, bet ir naują Vakarų Europos civilizaciją, kurią anglų istori-kas A.Toynbee vadina 21 visos žmonijos civilizacija..... Vokiečių filosofas Karl J a s p e r s savo knygoje "Vom Ursprung und Ziel der Geschichte" (Muenchen 1952) sa-ko, kad šios civilizacijos centrinė ašis yra Kristus, todėl ji ir vadinama krikščioniškoji civilizacija.

Bažnyčia kūrė pirmąsias mokyklas, iš kurių išsi-vystė Vakarų Europos universitetai, ir mes esame liudi-ninkai mokslo laimėjimų nuo atomo iki planetų ir žvaigždžių. Todėl tie, kurie rašo, kad krikščionybė Lie-tuvą sužlugdė, o pagonybė būtų ją išgelbėjusi, neturi nieko bendro su istorija....Todėl ir Lenkija Lietuvą už-gožė, nes ji buvo anksčiau naują civilizaciją priėmusi.

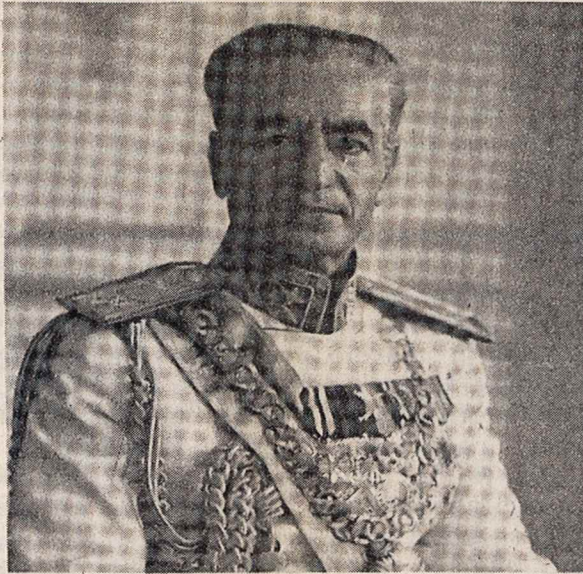
Minėjimo Datos

Jeigu norime minėti Lietuvos Krikščionybės pra-džią- tai ji istoriškai turėtų būti MINDAUGO KRIKŠ-TAS 1251 m.- šiais metais 735 m. Logiškai gi negali bū-ti dviejų "pradžijų", nes kas pirmas tai ir "pradžia". Aišku, mums būtų mieliau šią sukaktį švęsti, nes ji lie-tuviškesnė ir garbingesnė - daugiau kaip 700 metų.

Bet šiuo metu turime švęsti Jogailos Lietuvos atnaujinto krikšto 600 m.sukaktį, nes ši data yra tarp-tautiniai priimta. Tą pripažinimą, aišku, lenkų istorikai per šimtmečius sukūrė ir paskelbė visose enciklopedijose ir istorijos veikaluose. Šią datą priėmė ir mūsų istori-kai. Todėl negalime kaltinti Lietuvos vyskupų nei Vati-kano, kurie šį minėjimą rengia, nes Lietuvos vyskupai pasirėmė nepriklausomos Lietuvos istorikais. (Gal yra ir kitų, mums nežinomų priežasčių. Red.)

Šio gi karaliaus JOGAILOS "ITINERARIUM" do-kumento paskelbimas ir yra pirmas žingsnis atskleisti tą istorinę klaidą Lietuvos krikšto klausimu. Tam reikia kad lietuviai istorikai dar ieškotų daugiau šaltinių ir juos paskelbtų enciklopedijose ir istoriniuose veikaluose svetimomis kalbomis.

.....

Puošnusis Irano sachas Reza Pahlevi kariškoje uniformoje

Šiitai demonstruoja prieš Šacho valdžią.

paruošta, matomai pagyvėjo. Kada dainininkė, spindėda-ma brangenybėmis, išėjo scenon, Šachas pakilo ir pradė-jė ploti. Tada sukilo visa vietos diduomenė ir juos pase-kė visi verandos svečiai. Dainos sekė viena po kitos. Šachas ir šachienė buvo labai patenkinti, sužavėti ir pa-kišę iš savo muziejinės kėdės lėtai, kaip ir dera karū-nuotai galvai, šoniniais laipteliais užlipo scenon. Kaip senas pažįstamas, gražiausiais žodžiais dėkojo dainini-kė už suteiktą jam taip didelį malonumą. Ir čia... Ne-bepajėgsiu žodžiais aprašyti to, ką matėme scenoje mes, šimtai žiūrovų.

Atsivėrė užpakalinės rotundos durys ir jose pasi-rodė didžiulė pintinė gėlių. Laukėme, kad kartu pasiro-dys gražuolė "fėja", ar bent jauna, žavi mergaitė. Bet taip turėjo būti tik pagal "supuvusį" Vakarų supratimą. Iškilimė vadovaujančių tuo laiku "draugų" galvojimas buvo kitoks, gal nepasikeitęs ir dabar. Gėlių pintinė, ku-

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pa-grindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto pali-kime. KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siugti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvybei išsivijoje!"

POLONIZACIJA

/.....atkelta iš 2 psl. /

(pabaiga)

Jogailos paskelbti "krikšto" priedangio dekretai ir privile-gijos tik suskaldė Lietuvos gyventojus luomais ir įvedė simtmečius trukusią baudžiavą; tie jo dekretai ir privile-gijos virto tuo vidiniu ragu, kuris suėdė valstybės ir valdžios pamatus, kuris privertė 10 rytinių Lietuvos kuni-gaikštijų atsiskirti nuo Lietuvos ir prisijungti prie Mask-vos, ieškant globos ir užtarimo. Tariamą krikšto priedango je paskelbtos privilegijos tik padėjo lenkams, ir niekinti lietuvių. Per baudžiavą ir polonizaciją, pravardžiuojant lietuvių pagonimis, chamais ir net bydl'o mis (gyvuliais), kurių "muzikiškos kalbos Dievas nesupranta", buvo prieita prie tokios padėties, kad muziko sūnui ir baudžiauninkui mokslas buvo neprieinamas. Kai kažkokiu būdu muziko sūnus Benediktas Klungevičius (žemaitis, bet padauguvyje gimęs Klungiu) tapo Kražių mokyklos mokytoju, o vėliau, būdamas jau vyskupu, Vilniaus vyskupijos valdytoju (1828 m.), tai dar 1819 metais Vilniaus kapitula, kaip muziko sūnas, nenorėjo priimti į savo tarpą. (Prof. M. Biržiška, "Liet. Tautos kelias", I t. 57 psl.).

Prievarta primesta lietuviams kosmopolitinė kataliky-bė, kaip pagrindinė 1569 metais sudarytos unijos sąlyga (taipgi prievarta pasirašytos), turėjo Lietuvai neigiamos pasekmės; tai buvo tik Lenkijos ponų ir lenkų bažnytinės hierarchijos gudri ir klatinga priemonė pajungti Lietuvą, sulenkinti lietuvių ir juos sulieti su lenkų tauta. Šia kryptimi ypačiai kietai rūpinosi Krokvos vyskupas ir Romos Katalikų Bažnyčios kardinolas Z. Olesnicki's, kun. J. Długoszius, karaliaus Žygimanto Senojo sūnus vysk. Jonas, Vilniaus vysk. V. Protasewicz'ius - Szuszkow-ski's ir jo atkviestieji Lietuvon Jėzuitai. Pažymėtina, kad nevedybinis karaliaus Žygimanto Senojo sūnus vysk. Jonas nors ir buvo Lietuvos kunigaikščių kilmės ainis, nesiskai-tė lietuviu, bet lenku. Jis ypač aršiai rūpinosi lenkų kalbos plitimu Lietuvoje ir jos valdose. Todėl nestebėtina, kad iš Lenkijos atvykstančioji katalikų dvasiška nesido-mėjo lietuvių kalba, jos nesimokė ir kitų nemokė. Pasak subolševikėjusio poeto Liudo Giros (1884-1946):

"Lenkiškoji Katalikų Bažnyčia, platinama Lietuvoje atvežtąjį Kristaus mokslą iš Romos via Cracovia, naikino vislab, kas tik buvo lietuviška, buvo "pagoniška", naikino lietuvių kultūrą, nušlavė beveik visas senovės liekanas; išplėdė nemažai lietuvių tautos daliai dargi gimtąją kalbą! ... (Ist. dr. J. Jurginis, "Pagonybės ir krikščionybės santy-kiai Lietuvoje", Vilnius, 1976 m. 15 psl.).

Jau nuo XVI a. vidurio lenkų kalba buvo išgalėjusi bajorų ir bažnytinuose vyskupų teismuose, seimelių posė-džiuose ir kitur. Gi 1697 m. Varšuvoje susirinkusio Rzecz-pospolitos seimo nutarimu, lenkų kalba buvo pripažinta valstybine kalba Lietuvoje ir jos valdose; o 1791 m. gegužės 3 d. konstitucija, priimta Didžiojo Varšuvos Reformatų Seimo, galutinai panaikino DLK suverenumą, kurios karalijos titulas, garbė ir teisė lenkų buvo jau atimta taip vadinamais Horodlės aktais 1413 metais. Tuo būdu Lietuva tapo galutinai paprasta Lenkijos provincija.

Be abejo, kaip ir pridera, šia paskutine Rzeczpospo-litos konstitucine reforma, lygiai kaip ir ankstyvesniais Lenkijos seimų nutarimais, nebuvo patenkinti toli numa-tantieji Lietuvos valdovai bei konservatyvieji sluoksniai. Jie priešinosi ir protestavo, bet jų jėgos jau buvo per silpnos. Taip Lietuva, tapusi paprasta Lenkijos provincija žlugo kartu su supuvusia Lenkija. Po paskutinio Rzeczpos-politos padalinimo veik visa etnografinė Lietuva pateko po carinės Rusijos jungu ir tapo išbraukta iš Europos žemėlapių. Tačiau polonizacija nepasibaigė Rzeczpospo-litai žlugus. Įvairiais etapais bei būdais ji tebesitęsė iki pat šių dienų. Tuo tarpu Prūsijos vardu vadinamoje Ma-zojoje Lietuvoje beveik laisvai kūrėsi protestantinės reli-gijos ir pasaulietinės lietuviškos raštijos tautinis židins, labai daug padėjęs Didžiojoje Lietuvoje lietuvių tautinei sąmonei atgimti. Nors ir joje, germanizacijai prasidėjus ir nacizmui išgalėjus, lietuvybė buvo slopinama ir perse-kiojama. Bet šis klausimas sudaro jau atskirą temą.

rią Šachas turėjo padovanoti Zulfijai, tempė sena valyto-ją, apsilikusi purvinu chalatu ir suplyšusiomis šliurėmis. Šacho apsauga salėje sunerimo, atrodė, pasirošę grieb-tis už ginklo. Jis pats, nugara į užpakalines duris, kal-bėjosi su dainininke. Senė su gėlėmis, kiek patrepšėjusi ir pastebėjusi, kad Šachas jos nemato, alkūne stuktėlėjo jam į pažonę ir kada jis nustebs atsigręžė, tada ji mirk-telėjo, tartum sakydama: "Imk tą gėlių krepšį ir atiduok, ko stovi, kaip kelmas..."

Sudrebėjo Irano Visagalis, veidas iš pykčio parau-donavo. Skubiai nulipo nuo scenos, paėmė savo Sorają ir greitais žingsniais nuėjo prie išėjimo durų. Sovietų viršūnių svita mėgina jį sulaikyti. Priėjus direktoriaus kabinetą, kuriame stalai lūžo nuo neregėtų užkandžių, valdžios pareigūnai mėgino pastoti jam kelią ir kviesti, kad būtinai užeitų bent šį tą paragauti, ilgiau neužlai-kysią jo ir tuos maisto likučius esą patys sutvarkysia. Bet Šachas jų prašymo nepaklausė ir praėjo pro šalį tie-siai į savo juodą limuziną.

Pažinojusieji Šachą pasakoja, kad jis buvo žmogus sukalbamas. Bet šį kartą jis buvo tiek supykęs, kad ne-siteikė užėti bent pasižiūrėti, kas buvo paruošta vai-šėms. O tada visus likučius būtų galėję pasidalinti vie-tos diduomenė. Dabar gi - tas visas gėrybes skaudama širdimi ir grieždami dantimis turėjo sukrauti atgal į lėktuvą-šaldytuvą ir gražinti Maskvon. Tai ir buvo di-džiausias vietos "bonzų" nusivylimas.

(Iš "Novoje Ruskoje Slovo" vertė J.A.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

AUDRA KUBILIŪTĖ

NEPAPRASTI ĮVYKIAI AŠTUONIOLIKTOJE GATVĖJE.
Audra Kubiliūtė. Nuotykių apysaka jauniems. 117 psl. Kaina nepažymėta. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba 1986 m. Chicagoje.

Ilustracijos dail. Dianos Kizlauskienės. Išleidimą parėmė Lietuvių Fondas.

Pirmoji jaunos autorės apysaka ir knyga, skirta lietuviškai kalbančiam jaunimui. Pasakoja apie paauglius, kurie savo kasdieninio gyvenimo ir užsiėmimų eigoje, smalsumo ir atsitiktinumo vedami, nejučiomis pakliūna į nekasdienines situacijas - pinkles.

Skaitinių šių laikų mūsų vaikams yra tikrai nedaug, kaip nedaug yra autorių, rašančių jaunimui. O reikalas- labai aktualus. Tad ši apysaka, kuri rodo autorės Audros Kubiliūtės sugebėjimą pinti intriga, pastabumą, jumorą jausmą, kalbėti neuždelsiant, išlaikyti pakankamai spartų ritmą, yra sveikintinas indėlis į mūsų jaunimo literatūrą.

IŠMESTINUKAS

A P Y S A K A
(tęsinys)

14. Pasigirdo vakarienės išnešiotųjų barškinami indai. Ši kartą Laima, paėmusi maistą, nebelindo po lova, bet atsisėdusi prie jos šono, skubiai suvalgė, kas buvo paduota.

Lengva migla ir tamsa apdengė miestą. Lynojo smulkiais lašeliais. Dešinėje apraišiota moteriškė nebesiskundė dėl savo žuvusio vaikelio, tik tyliai verkė. Ilgu naktiniu apsiaustu apsiautusi kita moteriškė, nusigręžusi tuštino iš krūčių susitelsusį pieną ir tyliai šaukė tris vardus, vis pridėdama "mano mažyčiai". Budinti slaugė rašė laišką, protarpiais paremdama galvą, užsigalvodama. Pailga lempa lubose už apsaugos tinklelio svaidė margus šviesos ruožus. Po pusiauakčio kiek apriomo reikalus sprendusios nelaimingos moteriškės. Lietus nesiliovė plovęs dulkes, kraują ir ašaras.

Per sekančias keturias dienas Laima lyg aprimo. Mažiau slapstėsi po lova ir rečiau kartojo savo dainelę. Daugiausiai ištupėdavo savo kamputyje dienos metu. Galų gale, penktą dieną dangus per naktį išsiblaivė. Saulė, kad ir atvėsusi, spinduliai, dar šildė miesto mūrus. Spalis jau buvo pradėjęs antrąją pusę.

Vos pusryčiams pasibaigus, pradėjo kaukti pavojaus sirenos. Atbėgęs vyriškis čerškiančiu balsu pranešė pavojų ir ragino bėgti į slėptuvę namo rūsyje. Kai kurios skubiai bėgo paskui jį, bet dauguma tik lakstė aplinkui ratu ir bandė perrekti sirenas. Laima lyg nieko negirdėjo, gal pirmą kartą po daugelio dienų, tvarkė savo garbanas, kurios dabar panešėjo į pakulų kuodelį. Užbėgusi budinti slaugė įsakė skubiai ją sekti, bet likusios tik aimanavo ir nejudėjo. Kurtinančiu trenksmu sudrebino miesto mūrus pirmieji bombonešiai, išmarginę dangų blizgančiais aliuminijaus kaspinėliais, lyg prieš paradą. Dūžiai buvo tokie stiprūs, kad sienos drebėjo ir langai, nors perklijuoti popieriais, skeldėjo ir veržėsi į vidų. Oro smūgiai lyg rankų plaštakomis daužė veidus. Už kelių sekundžių gretimai stovėjęs trijų aukštų namas pasipurtė ir - susmego, paskleisdamas aplink save plytų gabalus. Tuoj pakilo pilkšvai tamsūs dulkiai ir dūmų kamuoliai, pasipuošę raudonais ugnies liežuviais. Kur Laima buvo, tame kambaryje keliose vietose atšoko nuo lubų tinkas ir su dulkėmis srove užtemdė kambarį. Laima, lyg iš sapno atbudusi, pradėjo nežmoniškai šaukti, žiūrėdama į savo rankas:

- Kraujas! Kraujas! Mano rankos kruvinos! Kur mano Albertas? Tai jo kraujas...Albertai, kur tu? Jis buvo tik sužeistas. Sakyt, žmonės, kur jis?

Ji šaukė, maišydama vokiškus ir lietuviškus žodžius ir išpuolus laiptais į kiemą, vis tą patį klausinėjo. Per atvirus vartus išbėgo į gatvę. Čia dulkiai ir karščio bangos vaikėsi viena kitą, rodėsi, kad kvėpuojant, trauki karštus pelenus. Viena ranka prisidengdama akis, kitą

Kalbos atžvilgiu - sąmoningai ar ne - parašyta lengvu žodynu, trumpais sakiniiais ir su jaučiamu rašytojišku entuziazmu. Stiliaus atžvilgiu - sakinių struktūroje pasitaiko bereikalingų žodelių pasikartojimų ar išsireiškimų, kurie rodo anglų kalbos įtaką. (Vienas mažas pavyzdėlis: dvi draugės grįžta namo ir kalbasi, kad abiturientai lituanistinės mokyklos pasirodymui pasirinko K. Ostrausko dramą "Čičinską".

- Esu labai laiminga, kad išsirinkom etc. "Esu laiminga" išsireiškimas vartojamas arba oficialiai su kuo nors kalbantis, arba kokių rimtesniu reikalu. Minimoje situacijoje daug natūraliau skambėtų "Džiaugiuosi, kad išsirinkome"...ir t.t., arba "Gera, kad", ar "Puiku".

Kaip sunku rašyti anglų kalbos apsuptam lietuviškai, nereikia nė aiškinti. Susikurti savą stilių- kiekvieno rašytojo svajonė ir būtinybė. Taigi- labai dideli uždaviniai. Treningui- būtų nesunki išeitis: Lituanistikos Institute yra pakankamai vyresnio amžiaus (dėl to vyresnio, kad jų lietuvių kalbos pajutimas yra išsiskiręs tvirtai) specialistų-lituanistų, kurie manau, mielai peržiūrėtų rankraštį su gal kažkuriomis pastabėlėmis.

Linkime autorei, gražiai užsirekomendavusiai šia pirmąja knyga, vėl pasmailinti savo plunksną

Audra Kubiliūtė

IŠTRAUKA:

Kai nergaitės pasiekė Gintaro namus, rado jį kieme lošiantį futbolą su Petru ir Rimu. Berniukai, jas pamatę, sustojo lošti ir priėjo prie jų.

- Kaip sekasi mįslę spręsti? - teiravosi Gintaras.

- Naujas atradimas. Šeštadienį, kai grėbiau lapus kieme, radau šį raktą. Jis buvo netoli nuo tos vietos, kur radau portfeli. - aiškino Šarūnė. - Manom, kad jis panašus į tuos raktus, kurie atrakina metalines spinteles autobusų ar traukinių stostyse. Tikriausiai išbrovėlis šeštadienį jo ieškojo.

Kristina sakė, kad jos ruošėsi keliauti į autobusų ir traukinių stotis miesto centre. Ji pakviete juos drauge vykti. Vyrukai mielai sutiko.

- Turiu pasiūlymą, - pasake Petras.

Visi nustebo, nes Petras dažniausiai neprakalbinas tylėdavo.

- Kokį pasiūlymą? - klausė Kristina.

-Neseniai viename vaidinime vaidinau sargybini. Dar neprisiruošiau sargybinio kostiumo gražinti dramos būreliui. Kaip manote - gal man juo apsirengti? Jeigu kas nors iš tolo stebėtų spinteles stotyje, gal pamanytu, kad jus atsidėdėte policiją?

- Tai tikrai geras pasiūlymas, - pritarė Gintaras. Kiti irgi sutiko.

Visi kartu nuėjo pas Berželius ir laukė, kol Petras persirengė.

Tada jie sulipo į Rimo automobilį ir nuvažiavo miesto centro link.

- Na, kur pirma? Į traukinių ar į autobusų stotį? - klausė vairuotojas Rimas.

- Į autobusų stotį! - atsake Šarūnė ir Gintaras.

- Į traukinių stotį! - atsake Kristina ir Petras tuo pačiu metu.

Visi nusijuokė.

atkišusi į priekį, Laima vis šaukė Albertą ir šaukėsi pagalbos jį susirasti, bet žodžiai atsimušinėjo į sprogstamų bombų dundėjimą ir dingo čia pat dulkėse. Ugnis plėtėsi ir ratu supo kitus namus. Iš vieno namo numušto kampo veržėsi į lauką šaukdami žmonės, nes prasieržęs vandentiekis užtvindė slėptuves. Niekas nekreipė į klausinėjančią Laimą dėmesio ir kiekvienas jieškojo tik savųjų ar tų kelių menkniekių, kuriuos dar su savimi nešėsi.

- Betgi aš nesu ten, kur buvau, - atsikvošėjo Laima. - Ten buvo laukas ir tik vagonai, o čia man nematyti mūrai ir mūrai, ugnis ir dūmai...

Bombų drebinimas aptilo, tik danguje dar užė plieniniai paukščiai ir tratėjo priešlėktuvinę apsaugą.

Kaip staigiai krito bombų kruša, taip staigiai ir nutolo, lyg audros debesėlis. Žmonės, nors dar ir nebuvo atšauktas oro pavojus, išpuolė iš slėptuvių nuo dūmų ir dulkų vos įmatomame ore, lakstė lyg šmėklos. Vieni džiaugėsi laimingai išlikę, kiti dejavo ko netekę, bet bendrai laikėsi tvarkingai.

Laima sugrįžo į tikrovę, tik nerimo nežinodama, kaip ji čia atsirado.

Netrukus atvyko organizuota pagalba ir ugniagesiai kovojo su vėjo blaškoma ugnimi ir gelbėjo dar likusius vieno sugriauto namo rūsyje. Laima klausinėjo, ar kas nemoka lietuviškai ar rusiškai, ir netrukus prie jos priėjo du lietuviškai kalbantys vyrukai, iš susibūrusios Generolo Plechavičiaus vietinės apsaugos rinktinės, kuri buvo apgavikiškai nuginkluota ir vyrai atvežti į Vokietiją visokiems darbams. Daugelis jų buvo įjungti į karo pagalbininkų gretas: temdinti aerodromus, fabrikus ar valyti išgriautus miestus. Dalį jų atrinkę, apmokinę ginti, jau į pelenus baigiantį virsti Tretįjį Reichą...Laima iš jų sužinojo, kad ji randasi Karaliaučiaus priemiestyje.

- Nesiblaškyk, apmalšinus gaisrus, visi susiras, - maloniai ramino ją lietuviai.

- Atrodo, kad nespajuoju, bet kažkaip stebuklingai, visai man nematant, iš Tilžės ligi čia atsiradau! Prie Tilžės po bombardavimo mano artimieji kraujuose paplūdo ir vis tas kraujas man ant rankų rodėsi...Reiškia, išprotėjusi, Dieve, mano Dieve...-Jau norėjo nueiti, bet pirmasis vyras ją sulaikė, paėmęs už rankos:

- Nesukubėk, dar kelis žodžius pasakysim: turi nusiraminti, tikrai nesi išprotėjusi. Ne tik nuotykių visokių atsitinka, bet ir stebuklų! Va, - tęsė aukštasis vaikas, - prieš keletą minučių matėme, galima sakyti, tikrą stebuklą. Ten, tame name, žemame prie jo pastatėlyje, radosi keturias moteriškes, paverstas, galima sakyti, į mėsos gabalus, o tarp jų rėplioja gal mažiau kaip metų berniukas, vos pradėjęs ant savo kojyčių išsilaikyti. Jis ramiai su pirščiukais ėmė dar šiltą kraują nuo vienos moteriškės ir kišo sau į burnytę. Alkanas, vargšelis, bet kaip jis gyvas išliko, tik truputį veidelis skeveldrų palietas? Ar tai nėra stebuklas? O ten, kairėje - tęsė kitas, - tas didelis namas, visai nepalietas ugnies! Jame yra kelios dešimtys moteriškių. Po didelių bombardavimų ar iš užgriautų rūsių ištrauktos, išprotėjo. Nežino nei savo

- Kadangi yra Šarūnės mįslė, pirma važiuosim į autobusų stotį, gerai? - pasiūlė Rimas.

Niekas neprieštaravo, tai jie taip ir padarė.

Buvo sutarta, kad Rimas lauks automobilyje. Petras ir Šarūnė eis ieškoti spintelių, o Kristina su Gintaru žvalgysis ir budės netoliese. Jei atsitiktų kas nepaprasto, visi susitiktų už poros gatvių muziejaus automobilių aikštėje. Keturiese išlipo iš automobilio ir nuėjo į autobusų stotį.

Šarūnė su Petru apsižvalgydami žengė autobusų stoties koridorium. Už maždaug dvidešimt pėdų sekė Gintaras ir Kristina. Atrodė, kad niekas į juos nekreipė ypatingo dėmesio.

Priejė prie metalinių spintelių, Šarūnė ir Petras ieškojo numerio "trys-du-vienas". Kristina priėjo prie netoli esančio kelionių tvarkaraščio, lyg norėdama sužinoti apie autobusų išvažiavimo laiką. Gintaras nuošaliai pasilenkė, risdamas batą.

Atrakinusi spintelę, Šarūnė rado krepšėlį, kurį perdavė Petrui. Spintelėje buvo kitas raktas, ir juo atrakino kitą metalinę spintelę. Ten buvo kitas portfelis, panašus į tą, kurį ji buvo radusi savo kieme, tačiau šis buvo sunkesnis. Ji išėmė portfeli ir atsisuko į Petrą.

- Petrai,... - ji prabilo.

Staiga, lyg iš dangaus atsirado tie patys du vyrukai, kurie buvo ją su Kristina apvogę autobuse.

- Na, tai kas čia? Ar čia mūsų draugė, jauna seklė? - piktaai nusijuokė vienas vyrukas.

Jie abu grasindami žengė prie Šarūnės ir Petro link, norėdami juos priremti prie sienos ir atimti spintelėse rastus daiktus.

Už vyrukų nugarų Gintaras mosavo Šarūnei ir Petrui, kad jie mestų jam ir Kristinai krepšėlį ir portfeli. Šarūnė palingavo truputį galva ir Petras sumirksėjo, jog jie suprato Gintaro mintį.

Vyrukai vis slinko artyn. Staiga Petras pakėlė koją, lyg vienam spirti, ir Šarūnė suriko:

- Dabar!

Jie numetė portfeli ir krepšeli draugų link.

Šarūnė ir Petras matė, kad Kristina pagavo krepšeli ir tuoj pasileido priekinių durų link. Portfelis nepasiekė Gintaro, tai jis pribėgo ir prarado porą sekundžių pasilenkdamas jį pakelti. Tuo pačiu metu Šarūnė ir Petras pakišo piktiems vyrukams kojas. Vienas nukrito, tačiau antras vijosi Kristiną.

Petras pajėgė sulaikyti nukritusį vyruką ir liepė Šarūnei bėgti ir padėti Kristinai ir Gintarui.

Išbėgusi į lauką, Šarūnė pamatė Rimo automobilį, važiuojantį muziejaus aikštėn. Ji mate Kristiną, sėdinčią šalia Rimo, bet Gintaro nematė automobilyje. Antro vyruko irgi nebuvo matyti. Kur jie dingo?

pavardės, nei atskiria dieną nuo nakties... Bet ilgiau kalbėti negalime, turime atlikti darbus! Vėl atitrukė, pasikalbėsime. Toli nuo čia nueuikite, kad matytume. Mes irgi ištroškę, kaip dykumoje vandens, susitikti su savo krašto žmonėmis.

Jie nuskubėjo, palikę sumišusią Laimą. "Gaisrai, stebuklai, ir aš jų tarpe", - galvojo Laima ir beviltiškai nuleido rankas, lyg po sunkaus nuovargio. "Ne man skirtas žmoniškas gyvenimas".

Tuo metu sukliko sirenos, atšaukdamos oro pavojų. Laima stovėjo sumišusi gatvės viduryje ir tik rankų mostais lydėdavo savo mintis, nartardama, kad yra visų apleista.

Prie jos priėjo viena iš slaugių ir paėmusi už rankos, nuvedė per vartus į aukšto namo kiemą. Kieme klejojo kelios dešimtys moteriškių, lyg kermošiuje. "Rodos, lyg jos man matytos", - tyliai ji sau pasakė, "matyt, būsiu iš šio beprotnamio išsilaūžusi"... Atsargiai sudėliodama vokiškus žodžius, Laima paklausė ją vedusią slaugę:

- Kaip ilgai aš šiame name buvau?

Slaugė staigiai atsigręžusi, pažiūrėjo į Laimą ir kiek palaukusi, labai švelniai ir tyliai atsakė:

- Tikrai nežinau, bet tikrai savaitę.

- Visą prisimenu, kas buvo anksčiau, bet paskutinės dienos man yra kažinkur pradingusios.

Slaugė nusišypsojo ir, palikdama Laimą kieme, perspėjo:

- Laikykitės čia, prie kitų moteriškių. Greitai galėsite grįžti į savo kambarį.

Dabar Laima jau neabejojo, kad ji yra iš tų nelaimingųjų tarpo ir ją apėmė keista, džiugi nuotaika: "Reiškia, nesu viena ir žiūrėk tu man, jau šiaip taip, galiu susikalbėti!" - dingtelejo mintis.

Pro dūmų debesis prasiveržė protarpiais ir saulė. Dar ilgai gaisrininkai laistė vandeniu įkaitusius mūrus. Ligi pat vakaro vietomis dar gaisrai su dūmais prasiverždami, neleidė pamiršti, kur taip neseniai stovėjo namai, ir juose gyveno su viltimis ir rūpesčiais žmonės.

Laima tą vakarą bandė užmesti pažintis su moteriškėmis, deja, menkas jos žodynas labai trukdė. Moteriškė, anksčiau draskiusi nuo savęs drabužius, aprimo ir Laima iš kitų patyrė, kad ji prieš savaitę neteko trijų savo vaikučių, kurie dingo po bombardavimo liepsnose. Taip jos pačios nelaimė dabar atrodė nesulyginama su tos moteriškės nelaimė.

Vėlai vakare Laimą aplankė Seselė ir patyrusi, kad ji grįžo iš sapnų į gyvenimą, pažadėjo dar tą patį vakarą atnešti jos kuprinėlę, kurią vienąjį kareivį, kartu vagone važiavęs, su lydraščiu buvo davęs sanitarams išvedant Laimą.

Ta nelemta kuprinėlė kalbėjo apie kelionę, mylimo žmogaus netekimą ir beviltišką padėtį. Pasijuto niekam nereikalinga.

Tą vakarą ji pasidėjo kuprinėlę ant vidurio lovos ir atsklappusi pradėjo ne maldą, bet lyg išpažintį, peržvelgdama savo gyvenimą. Atrodė, kad ji dėl savimeilės, įtraukė Albertą į nelemta kelionę, kad neatsidėkojo gana dieviškajai Globėjai už savo sūnelio pamatymą ir laimingą įsijungimą į šeimos židinį, kad gėdinosi melstis broliui matant...Pasiryzo nustoti dejuoti ir tik stengtis veržtis į gyvenimą kantriai, tvarkingai ir su meile visiems žmonėms. Ir galop, pradėjo karštai melstis, prašydama atleidimo ir kantrybės.

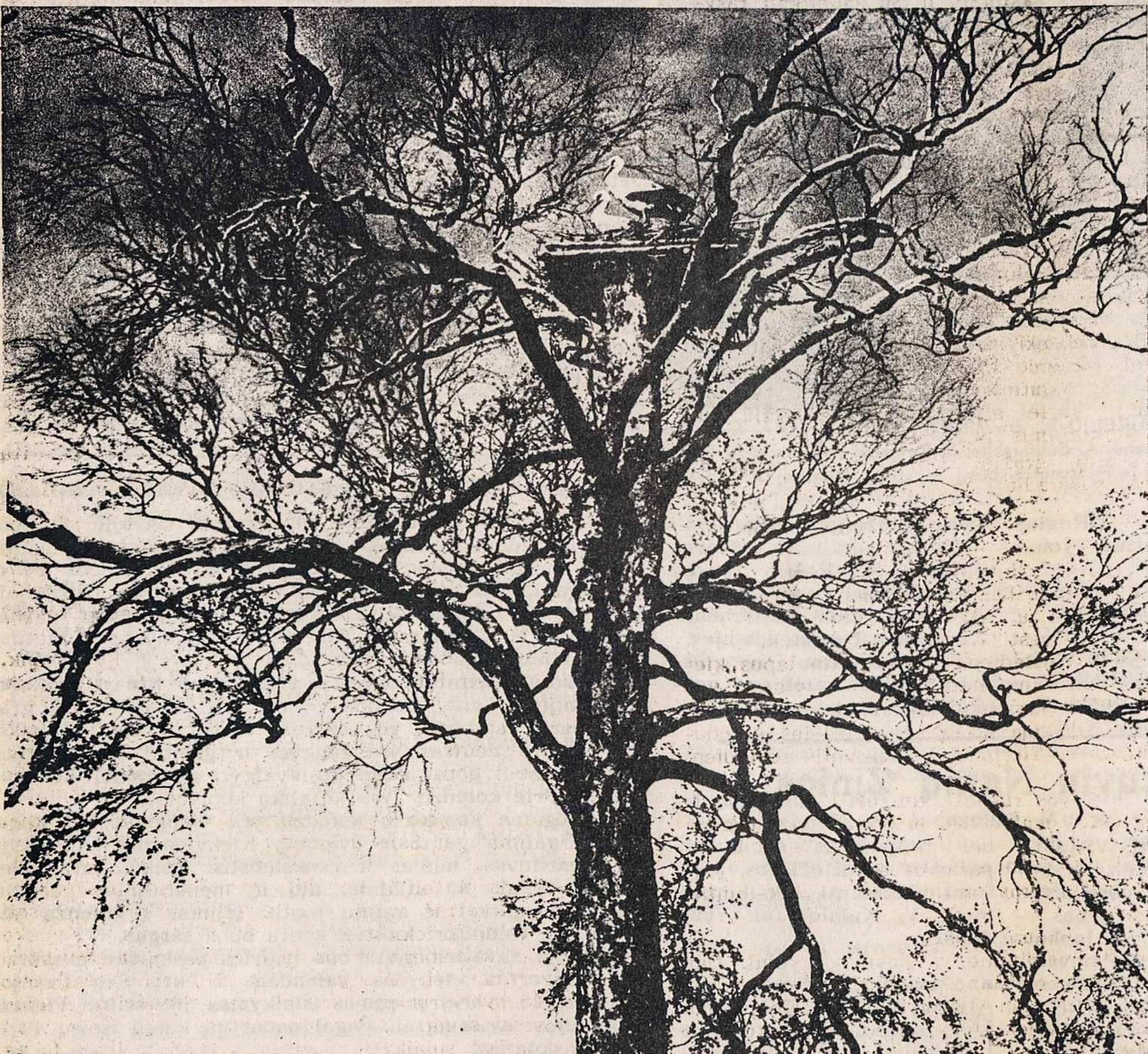
Pakilo nurimusių ir pralinksmėjusių veidu ir prisijungė prie jaunų vokiečių. Kiek pasikalbėjusi, palinkėjo maloniai labos nakties ir pirmą kartą atklojusi antklodę, atsigulė į lovą. Savo menką turtą- kuprinėlę- pasidėjo galvugalyje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS PAVUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

KALBĖKIME SU SĄVO VAIKĖIS IR VAIKĖIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

TAIP BŪDAVO TĖVIŠKĖJE PAVASARĮ ...

• VASAROS LAIKĄ pradėjo Lietuvoje kovo 29 d., pasukant laikrodį vieną valandą į priekį.

• PIRMAJĄ Juozo Grušo premiją gavo rašytojas Saulius Šaltenis už pjesę "LI-TUANICA", kuri pripažinta geriausiu 1986 m. lietuvių dramaturgijos veikalu.

Režisoriaus - Eimuntas Nekrošius ruošiasi statyti šią pjesę Jaunimo Teatre.

• NAUJĄ PLAUKIMO REKORDĄ pasiekė vilnietė A.Tučūtė: 100 metrų delfino stilium nuotolį nuplaukė per 1 min.4,06 sek.

Šios varžybos, skirtos dail.S.Krasauskui atminti, vyko kovo mėn. pradžioje, Vilniuje.

• TRADICINIAME KINO FESTIVALyje KAUNE geriausiu vyro vaidmens atlikėju paskelbtas A.Masiulis. Prizą gavo "Traukinio i Bulzibarą" kūrėjinė grupė.

Tradicinis Kino Festivalis vadinasi "Ekranas. Žmogus. Problema"; jį suorganizavo Lietuvos Kinematografinių Sąjunga, Lietuvos Kino Studija ir Kauno Spalio 50-mečio dirbtino pluošto gamykla.

• ŠETOJE sūrininkai paruošė naują sūrio rūšį. Jis yra paskanintas kvepiančiais pipirais ir česnakų, fermentuotas karštu rūkymo būdu. Skelbiama, kad par-

duotuvėje jo bus galima gauti(reikia tikėtis, visiems) šių metų antrajame ketvirtyje.

• ŠIAULIUOSE šiuo metu dirba 10 privačių taksijų, kurie ant stogo prisitaisė žalią švieselę.

Vairuotojai gavo leidimą tokiu būdu papildomai dirbti po savo reguliaraus darbo valandų; jie yra lengvųjų automobilių savininkai. Darbo dienomis jie vežioja keleivius po 2-4 valandas, poilsio dienomis - po 8 valandas.

Kaip rašoma, tie leidimai buvo išduoti patiems drausmingiausiems, didžiausią vairavimo stažą turintiems žmonėms.

• VILNIUJE vyko TARP-TAUTINIS SEMINARAS, nagrinėjant MIŠKŲ EKOLOGIJOS problemas.

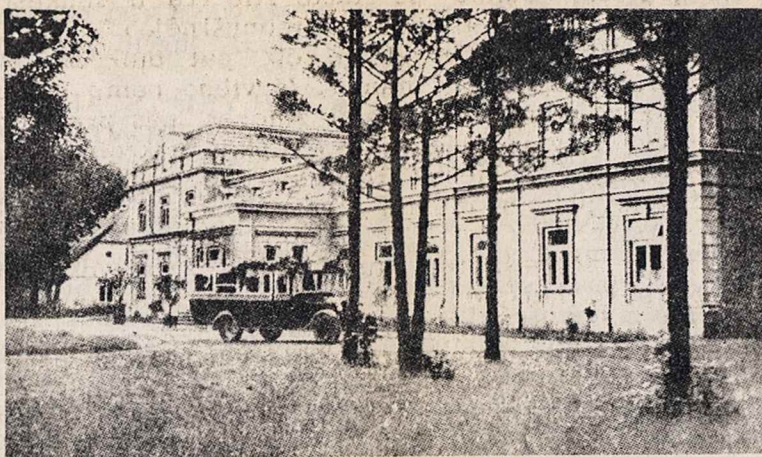
Pranešimus ir eksperimentinius davinius skaitė Vengrijos, Lenkijos, R.Vokietijos, Sov.Rusijos, Ukrainos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos moksininkai. Seminarui pirmininkavo prof.V. Antanaitis.

Rašoma, kad vykdomi sisteminiai Lietuvos miškų tyrinėjimai. Be abejo, be atodairos peršama industrija (jau nekalbant apie atominę jėgainę Ignalinoje), seniai pavojinga aplinkai ir seniai dėl to rūpinosi ir rūpinasi Lietuvos mokslininkai ir gyventojai. Galų

gale, skelbiama oficialiai, kad tokio seminario tikslas - derinti miškų ekologijos metodų klausimus ir rasti bei priimti praktines rekomendacijas. Žadama išleisti šio seminario darbų rinkinį, minint jos 110-tąsias gimimo metines.

SIEKIANT MOKSLO
(Iš atsiminimų)

(pabaiga)

Zyplių Žemės. Žemės ūkio Mokykla.

Kiti mūsų reikalavimai, nors oficialiai ir nebuvo priimti, bet jį buvo atsižvelgta. Tuojau buvo išleista lietuvių kalba geros specialios literatūros kaip "Žemės ūkio Vadovas", "Bitininkystė", "Sodininkystė", "Gėlių Darželis", "Vaistingieji Augalai", "Augalų Genetika" ir kt.

Baigę mūsų Mokyklą mokiniai į Žemės ūkio Akademiją buvo priimami laisvais klausytojais. Iš mūsų laidos trys mokiniai buvo priimti laisvais klausytojais, bet vėliau pervesti į tikruosius studentus. Ir baigusiems atsirado užtenkamai darbo.

Gal tai buvo pagerėjusios aplinkybės, bet gal padėjo ir mūsų streikas, nes tuojau prie agronomų rajonų buvo įvesti etatai smulkių žemės ūkio šakų technikams. Žemės ūkio Mokyklose buvo sodininkams vieta, kai kaikurie net dėstė keletą programų klasėse. Įsikūrus A/B Sodybai ir vėliau įsteigus apskrityse savo skyrius, šių specialistų buvo toks pareikalavimas, kad visi, baigę šią Mokyklą (iš viso išleista 199), būtų ten radę darbo.

PRAKTIKA

Baigus trijų metų kursą ir išlaikius baigiamuosius egzaminus, reikėjo atlikti vienu metų praktiką, parašyti pasirinktos temos diplominį darbą ir viešai jį apginti. Aš atlikti praktiką išvažiavau į Žemės ūkio Mokyklą Zypliuose. Pasirinkau darbą "Pamidorų auginimas". Darbą atlikau savarankiai, žinoma, pasitardamas su tos Mokyklos vedėju ir sodininku. Buvo apsidinta ke-

Kristijonas
Donelaitis

.....
Gandras su kitais kaimynais parlėkė linksmas

Ir gaspado - riškai ant kraigo tarškino snapą.

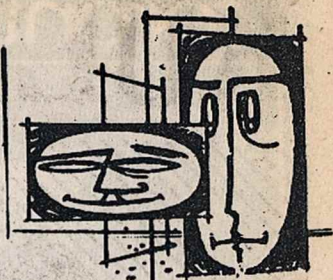
Taip besi - džiaugiant jam štai jau ir jo gaspadinė Iš šaltos gaspados vėl išlindusi rados

Ir su savo snapu meilinę sveikino draugą.

Kraiką jie visur didžiai sudrįskusį rado, ogi namus naujus, užpernai tik buda-votus, Rado ant visų kampų pirmier pagadintus.

.....

KREIVI VEIDRODŽIAI

KOMUNIKACIJOS STUDIJOS

Studentas grįžo iš kolegijos namo savaitgaliui. Motina klausia:

- Kaip einasi?
- Gerai.
- Kaip ten jus valgydina?
- Gerai.
- Kokios studentų patalpos, ar patogios?
- Geros.

- Puiku, - atsiduso motina. - Jūsų kolegija visada pasižymėjo stipria futbolo komanda. Kaip manai jie pasirodys šiemet?

- Gerai.
- Na, o kaip tau sekasi studijuoti šį semestrą?
- Gerai.

- Ar tu jau nutarei apie ką rašysi baigiamąjį darbą?

- Taip.
- Kokia tema?
- Komunikacija.

BŪNA IR TAIP

Montevideo miesto kalėjimo viršininkas gavo iš teisingumo ministerio raštą, kad paleistų į laisvę kaip "pasi-taisiusi" dokumentų falsifikatorių. Nusikaltėli paleidus ir jam nebepagaunamai dingus, paaiškėjo, kad teisingumo ministerio raštas taip pat buvo paties nusikaltėlio falsifikuotas.

letas hektarų pamidorais. Derlius buvo geras, kurį veždavome į artimesnių ir tolimesnių miestelių turgus. Žmonės noriai juos pirkė, nes jau buvo pravešta propaganda per spaudą ir per agronomus apie jų naudingumą. Žmonės norėjo šią naują (tais laikais) daržovę paragauti. Tuo būdu mes dar daugiau išpopuliarinome pamidorius, o Mokykla turėjo gražaus uždarbio.

Žemės ūkio Ministerija praktikantams mokėjo mėnesiui po 50 litų, davė nemokamai kambarį ir leido naudotis mokinių valgykla.

Dabar, praėjus daugiau kaip 50 metų ir žvelgiant iš laiko perspektyvos, atrodo, kad tuomet Lietuvos vyriausybė daug gero darė, norėdama paruošti gerų žemės ūkio specialistų. Nepriklausomoje Lietuvoje iki II-jo Pasaulinio Karo veikė šešios aukštesniosios įvairių šakų žemės ūkio mokyklos ir viena aukštoji - Žemės ūkio Akademija. Jos yra išleidusios: agronomų-462, gyvulininkų-417, sodininkų - 199, miškininkų - 264, pienininkų- 312, kultūrtechnikų - 192. Šiems visiems specialistams paruošti reikėjo nemažos sumos pinigų. Vien tik vienam sodininkystės technikui paruošti ir išleisti reikėjo 7,939 litų.

Šie žemės ūkio specialistai Lietuvos žemės ūkį, kuris buvo primityvus, per labai trumpą laiką pakėlė į aukštą lygį taip, kad jis beveik susilygino su žemės ūkių tų valstybių, kurios šimtmečiais buvo laisvos.

Aišku, šios mokyklos, kaip ir mano prisimintos, turėjo gal ir stambių trūkumų, bet tos klaidos buvo taisomos paties gyvenimo. Mokyklos būtų nuolat tobulinamos, pritaikomos gyvenimui ir aišku, šiandien Lietuvos žemės ūkis stovėtų pirmoje eilėje visų žemės ūkių pasaulyje. (Ir niekam nereikėtų stovėti eilutėse dėl kokio nors mėsgalio, kaip dabar. Red.).

"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI AUKOJO:

Po \$ 50,- D.Danienė, A. Petryla;
po \$ 25,- A. Dasys, L. Šimonėlis; po \$20,- K.Rašytinis, S.J. Naruševičiai; \$ 10,- Br. Saplys.
VISIEMS - NUOŠIRDUS AČIŲ!

"NL"

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO

VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esančia atkarpa ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE,P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr.Mrs.

Adresas

Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

AA CENTRINĖS :

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI CERTI - TAVO REIKALAS.

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE. QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

"Burtininkas ir pelė" — LN iždininkas dr. J. Slivinskas ir R. Slivinskienė.

RYŠIUM su LIETUVOS KRIKŠTO ATNAUJINIMO 600 METŲ JUBILIEJUMI balandžio mėn. 12 d., sekmadienį, 1:30 val.p.p. A-

NAPILIO salėje rengiamas KONCERTAS.

Programą atlieka solistės: M.Bizinkauskaitė, S.Žiomeitytė, smuikininkė R.Ban-

LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ BŪRELIO 10-čio MINĖJIMAS. Iš kairės: A. Kulnienė, A. Padolskis, A. Padolskienė, A. Sukauskas, S. Revičienė, P. Genys, A. Sukauskienė, Z. Revas, A. Genys ir T. Stanulis. Nuotr. V. Kulnio

kienė, fleitistas T.Regina ir akompaniatorius Jonas Govėdas.

• KANADOS LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGA balandžio 12 d., 3:30 val.p.p. rengia KULTŪRINĘ POPIETĘ Lietuvių Namų Vy-

tauto Didžiojo salėje.

Prof. dr. R.Vaštokas aptars dr.D.Ralio knygą "The Chosen People". Adv. A. Pacevičius- Deschėnes Komisijos Rekomendacijas. Po pranešimų bus diskusijos. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Lietuvių Namų Žinios

V. Kulnys

• LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA, balandžio mėn. įvyksime posėdyje pasiskirstė pareigomis taip: p-kas - V.Šimkus, vicep. A.Jankaitienė, sekret. - E.Pamataitis, ižd. - dr. J.Slivinskas, posėdžių p-kas - J.Norkus, visuomeninio komiteto atstovai: A.Jankaitienė, K.Raudys ir St. Vaštokas; stovybos komisija: O. Delkus, B.Jackus, J.Norkus, J.Slivinskas; socialiniai reikalai: V. Kulnys;

Švietimo Fondo nariai: T. Stanulis, O.Delkus, St.Vaštokas, A.Janulaitienė, E.Pamataitis; Revizijos Komisija: M. Abromaitis, sek. - A.Sukauskas, narys - A.Jucys. Sekantis Valdybos posėdis įvyks balandžio mėn. 23 d., ketvirtadienį, 7:30 val.v.

Valdybos nariai šiame posėdyje patieks raštiškus pasiūlymus, liečiančius LN ateities veiklą. V.Kulnys

• LIETUVIŲ NAMŲ SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMISIJOS TALKININKAI Velykų švenčių metu stengiasi aplankyti visus sergančius tautiečius namuose, ligoninėse arba Slaugos Namuose. Ligoninių lankytojai renka LN pasitarimui balandžio mėn. 22 d., trečiadienį, 8 val.v., galintieji prisidėti prie ligoninių lankymo, žinantieji apie sergančius

bei reikalingus socialinės paramos ar priežiūros, prašomi skambinti bet kuriuo metu V. Kulniui tel: 769-1266.

• Asmenys, užsisakę dr. Algirdo BUDRECKIO knygą "An Introduction to the Lithuanian History" prašomi ją atsiimti iš V.Kulnio sekmadienį, balandžio 12 d., Priskėlimo Parapijoje tarp 10 ir 11:30 val. arba a Lietuvių Namuose nuo 12 val.- 3 val.p.p.

Negalintieji tuo laiku atsiimti knygos, skambinkite tel: 769-1266.

• Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS atliks meninę programą spalio mėn.3 d., šeštadienį, Lietuvių Namų ruošiamajame Koncerte-Baliuje.

PAVASARIO dirigentė yra muz. Ingrid Tark.

• VELYKŲ STALAS rengiamas TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LN MOTE-RŲ BŪRELIO Karaliaus Mindaugo Menėje, balandžio mėn.26 d., 1 val.p.p.

Stalas žada būti, kaip paprastai- puošnus ir gausus skaniaisiais valgiais, programoje- deklamatoriai, pianistai ir dainininkai, o taip pat ir Velykų Senelė.

Nuoširdžiai kviečiami visi pasidžiaugti Atvelykiu lietuvišku būdu.

st.catharines

KAIP SEKASI MŪSŲ BENDRUOMENEI

Bendrai paėmus sekasi labai gerai. Mat, mažumas ar didumas bet kurios bendruomenės pareina pirmoje eilėje nuo žmonių veiklos, nes ir didžiausia bendruomenė gali užsnūsti be jokio didesnio reikalo.

Ir šiemet čia pasisekė suburti gerą, veiklią Bendruomenės valdybą, kurios pirmasis pasisekimas buvo puikus ir reikšmingas 16-tos Vasario šventės paminėjimas. Dabar du valdybos nariai įeina į bendrą komitetą, išrinktą surengti bene didžiausią šiais metais renginį - Lietuvos Krikščionybės Atnaujinimo sukakties paminėjimą, įvyksiantį gegužės 10 dieną gražioje bei erdvoje Ukrainiečių Salėje. Komitetui vadovauja pats klebonas kun. Kęstutis BUTKUS. Kiti komiteto nariai atstovauja parapijos komitetą, mūsų organizacijas bei Welando, Port Colborne, abiejų Niagarų, o gal ir

Buffalo lietuvių. Tik tokiu būdu minėjimas gali pasidaryti visų šios Niagaros lietuvių šventė, o to ir reikėtų, nes šventėje dalyvaus ir vyskupas Paulius BALTAKIS, ir dar vyks kelių žymių solistų koncertas. Pabaigoje visų dalyvių bendri pietūs - vaisės duos progos visiems šio krašto lietuviams pabendrauti, pasišmonėti dielės ir garbingos šventės proga. Svarbu tik, kad visi dalyvautų, neužsikirstų sau kelio įvairiais išvažiavimais, atostogomis. Šie dalykai būtini, bet galimi atidėti kitai progai. Geras susiorganizavimas daro ir "mažas" bendruomenes našomis lietuviškoje veikloje.

• Žymus mūsų visuomenės veikėjas Juozas ŠARAPNICKAS, dosniausias aukotojas lietuviškiems reikalams, vėl vienam mėnesiui išvyko į Meksiką, kur taisydamas sveikatą, randa laiko ir aktyviai lietuviybės veiklai meksikiečių veikėjų tarpe.

Kor.

Brangiai dukrai

A + A

Dr. NORAI ŠIMKUTEI
netikėtai mirus,

jos tėvams Vytautui ir Angelei ŠIMKAMS
gilią užuojautą reiškia -

ANGELĖ, VYTAS ir RŪTA KULNIAI

• VELYKINIŲ MARGUČIŲ marginimą demonstruos Lietuvių Tautodailės Instituto Toronto Skyrius balandžio 12 d., ant scenos, po 10:15 val. mišių.

• METINIS Priskėlimo Parapijos SUSIRINKIMAS bus gegužės mėn. 3 d., po 11:30 val. pamaldų didžiojoje salėje.

• "AUŠROS" Vyrų Krepšinio

Komanda Molson Golden Ball 16 komandų žaidynėse laimėjo 2-ą vietą.

• Metinis "Tėviškės Žiburių" Spaudos Vakarų ruošia mas balandžio 25 d., didžiojoje Anapilio salėje. Vakarą pradžia 6:30 v.v., meninės programos - 7 val.v. kurią atliks dainos ir muzikos vietos iš Cleveland'o "Uždainuokim".

EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ ANGLIJOJ

Kviečiame skaitytojus apsilankyti 34-toje Europos Lietuvių Studijų Savaitėje, kuri šiais krikščionybės jubiliejiniais metais įvyks Londone nuo 1987 m. liepos 26 d. iki rugpjūčio 2 d. Popiežiaus pasiuntins D. Britanijoje arkivyskupas BARBARITO sutiko koncelebruoti mišias rugpjūčio 1 d. paminėti 600 m. krikščionybės į Lietuvą įvedimo jubiliejų.

Studijų Savaitės adresas yra: Digby Stuart College, Roehampton Lane, London SW15 5PH. Vietovė yra gražaus parko apsupty, yra ežeras, teniso ir žaidimų aikštės. Miesto centras yra lengvai ir greitai pasiekiamas, tad bus labai gera proga pasivažuoti po idomų Londono miestą. Prie koledžo yra katalikų koplyčia.

Dauguma kambarių koledže yra viengubi, bet pagal reikalą galima gauti ir dvigubų. Kiekviename kambaryje yra praustuvas, muilas ir rankšluostis. Veikia baras, bet vyną buteliais ar stiklais, alų ir meneralinius gėrimus galima nusipirkti ir valgių metu. Įėjimas į koledžą yra laisvas 24 valandas. Nakties metu būna sargas.

Studijų Savaitės metu bus įvairios paskaitos, ekskursijos, koncertas, tėvynės valandėlė ir kt. Registracijos mokesčiai 25 svarai ir pilnas išlaikymas 165 svarai vienam asmeniui visai savaitei. Pagal dabartinį kursą išeitų 40 ir 264 US doleriai.

Visais Studijų Savaitės reikalais kreiptis į: Lithuanian Study Week, Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT. Čekius ir kt. rašyti Lithuanian Study Week vardu.

Kas norėtų anksčiau atvažiuoti ar pasilikti po Studijų Savaitės, gali užsisakyti atostogas netoli Londono esančioje gražioje Lietuvių Sodyboje. Sodybos plotas apima 23 ha žemės, yra ežeras, maudymosi baseinas, upelis, o viduje yra salė, valgykla, du barai, televizijos kambarys ir, žinoma, miegamieji kambariai. Pilnas išlaikymas vienam asmeniui vienai dienai kainuoja 25 svarai, arba 40 US doleriai. Pasiteiravimui adresas: Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT. Tel.: 01-727-2470. Čekius ir kt. rašyti Lithuanian House Ltd. vardu.

M. Bajorinas, Studijų Savaitės Komitetas

boston

PUIKI SKAUTŲ MUGĖ

BALTIJOS ir ŽALGIRIO skautų tuntai Bostone, Lietuvių Piliiečių Draugijos patalpose buvo surengę labai sėkmingą KAZIUKO MUGĖ. Joje buvo didelis pasirinkimas įvairių skautiškų rankdarbių, lėlių suvenyrų. Veikė valgykla. Prisirinko daug žmonių iš Bostono ir apylinkių, ypač vidurinėsios ir su džiaugsmu reikia pasakyti, jaunosios kartos.

Mugę baigė suvaidintu vaizdėliu "Gedimino Sapnas", kurį parašė Stefanija Subatienė, vyr. skautininkė.

• Sol. Daiva MONGIRDAITĖ repetuoja pagrindinę Maženkos rolę Smetanos operoje "Parduotoji nuotaka", kuri bus statoma CHICAGO LIETUVIŲ OPEROS spektakliuose balandžio 24 ir 26 d.d. Morton Teatre.

• Kompozitoriaus Jeronimo KACINSKO kamerinius solistams ir chorui kūrinius atliks Berkley Muzikos Kolegija Bostone, Berklee Performance Center salėje balandžio mėn. 15 d.

Programos atlikime dalyvauja Kolegijos profesoriai instrumentalistai, cho-

ras ir solistai.

Butų įdomu gauti tokio reto koncerto juostelę, kaip muzikinio auklėjimo medžiagą (education material). Tikriausiai tai nedaug kainuotų ir nereikėtų specialaus leidimo ją padauginti. Konservatorijos ir Muzikos Mokyklos turi savo garsuosiuosius užrašymo sistemas. Ar kas nors mėgino į tai atkreipti dėmesį?

• LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO Bostono Skyrius balandžio mėn.12 d., 3 val.p.p. rengia Kultūrinę Popietę, kurioje dr. V. Mantautas kalbės apie lietuvių Gavėnios papročius ir Rimas Vėžys skaitys savo eilėraščius.

• BALANDŽIO 26 d.,3 val. p. p. PAVASARINIAME "LAISVĖS VARPO" koncerte programą atliks sol. Nelė ir muz. Arvydas PALTINAI.

• LB Bostono Apylinkė rengia įdomų spektaklį, pagerbiant du mūsų poetus Antaną Gustaitį ir Stasį Santarą. Programoje dalyvaus ir Etnografinis Ansamblis SO-DAUTO.

Taip pat bus rodomos paruoštos skaidrės apie abu minimus poetus.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Priskėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 33 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

		MOKA UŽ:
Pirmadieniais	9.30-3.30	90-179 d. termin. ind.6 %
Antradieniais	9.30-3.30	180-364 d. termin. ind.6½%
Trečiadieniais	9.30-3.30	Term. indėlius 1 metų7 %
Ketvirtadieniais	9.30-3.30	Term. indėlius 2 metų7½%
Penktadieniais	9.30-8.00	Term. indėlius 3 metų7½%
Šeštadieniais	9.30-8.00	GIC - 1 m. (met. pal.)7½%
Sekmadieniais	9.00-1.00	GIC - 1 m. (mėn. pal.)7½%
		RRSP ir RRIF (pensijos)7½%
		RRSP 1 metų term.7½%
		Spec. taup. s-tq6½%
		Taupomaj s-tq6 %
		Kasd. taupymo s-tq6 %
		Depozitų - čekių s-tq ...3-6 %

DUODA PASKOLAS:

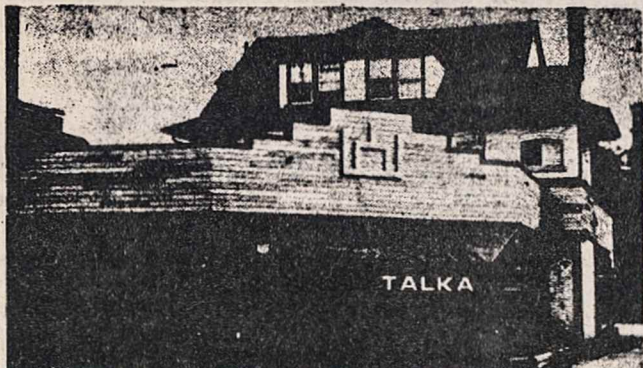
asmenines nuo 10½%
mortgicijus nuo 8½%-10%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairios sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.)5 %	nekiln. turto pask. 9 %
santūpas5.25 %	asmenines paskolas 11.25 %
kasd. polūkan. už sant. 5. %	Nemokamas pilnas čekių
term. indėlius 1 m.7.25 %	patarnavimas
term. indėlius 3 m.8.50 %	Nemokama narių gyvybės
reg. pensijų fondo6. %	drauda pagal santaupų
90 dienų indėlius6. %	dydį iki \$ 2,000
(minimum \$ 5,000)	Nemokama asm. paskolų
Reg. pensijų 1 m. ..7.25 %	drauda iki \$ 25,000

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. - 1 val. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. - 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. - 12 v.r.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais - uždaryta.

montreal

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS BALIUS

ruošiamas

Aušros Vartų parapijos salėje
1465 rue de Sève, Montreal.

PROGRAMOJE: - Sol. Vaełovo POVILONIO TRIO,
- Salioninių šokių demonstracija.

ŠOKIAMS GROS Jono Šulmistro Digital Compact Disc-Laser Pick Up muzika

- Karšta vakarienė, šeiminingė M. Vaupšienė
- Visokių rūšių gėrimai
- Loterija

Š. m. GEGUŽĖS 2 d.,
ŠEŠTADIENI,
7 val. v.

ĮEJIMAS: \$ 10.00
JAUNIMUI: \$ 6.00

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATSLANKYTI

"NL" SPAUDOS BENDROVĖ

• PRIMENAME, kad dabar
laiško siuntimas Kanadoje
kainuoja 36 c., į JAV-42
c., kitur į užsienį - 72 c.,
registruoti laiškai - \$ 2.63.

ottawa

GINTARO ANSAMBLIO DAINOS VIENETAS atlieka programą
vasario 21 d. Ottawoje Vasario 16 programoje 1987,

Iš kairės: E. Vazalinskaitė, R. Piečaitis, Z. Jurkutė, G. Niedvaras, G. Jurkutė, D. Piečaitis, M. Ruffo, A. Polišaitis, D. Jaugelytė ir vadovė muz. Milda Bilevičiūtė-Ruffo. Nuotr. J.V. Danio

VASARIO 16-TOJI

Vasario 16-tosios minėjimas įvyko š.m.vasario mėn. 21 d. Latvių Namuose. Minėjimą atidarė KLB Ottawos Apylinkės Valdybos p-kas Raimundas Kličiūnas. Invokaciją sukalbėjo kun.dr. Viktoras Skilandžiūnas. Po Kanados himno, sveikino Ottawos estų, latvių ir ukrainiečių bendruomenių pirmininkai.

Paskaitą skaitė Juozas Danys. Tarpe kitų minčių, apie Vasario 16-tosios reikšmę, dabartinę tarptautinę padėtį, pastebėjo, kad lietuviai Ottawoje organizuoti Vasario 16-tąją pradėjo švęsti 1949 m., kai kun. Jurgis Razutis ėmėsi iniciatyvos tą šventę suorganizuoti. Tarp Ottawon atvykusių 300 merginų namų ruošos darbams, buvo nemažas skaičius ir lietuvių.

Dabar čia gyvena jau trys lietuvių generacijos.

I-oji- užaugę, išsimokslinę nepriklausomoje Lietuvoje, II-oji- išimokslinę Vokietijos stovyklose ar pradžios mokyklose, gimnazijose ir III-oji- gimę ar užaugę ir išsimokslinę Kanadoje. Visų trijų generacijų lietuvių supratimas yra skirtingas ir tai reikia pripažinti.

Meninę programą atliko Montrealio "Gintaro" Ansamblio Dainos Vienetas, vadovaujamas muz. Mildos Ruffo. Programoje buvo atlikta eilė liaudies ir populiarių dainų.

Susirinkusieji labai šil-tai priėmė svečių gražiai atliktą programą.

Minėjimas baigtas p-ko Raimundo Kličiaus padėka ir Lietuvos himnu.

Po programos sekė vaišės ir pasikalbėjimai. Minėjimas praėjo gražiai ir sklandžiai, Lietuvos vėliava visą dieną plevėsavė prie Ottawos Rotušės, kas vyks-

ta jau kelioliką metų Va-sario 16-tosios progomis. J.V.D.

AR PADEDANT PINIGUS I TERMINUOTUS INDĖLIUS AR I VALSTYBINIUS TAUPYMO LAKŠTUS, YRA SAUGIAUSIAS INVESTAVIMO BŪDAS ?

Be abejo, taip. Tačiau tai paprastai nėra geriausia mokesčių sutaupymo strategija. Šiame straipsnyje paminėsime kitas investavimo galimybes, kur sutaupomi mokesčiai.

Po naujojo biudžeto įvedimo, galima pirkti išparduodamus industrinius lakštus. Juos galima pirkti pigiau, negu jų pirmąkart kainą, nes už juos gaunami procentai yra mažesni. Kuomet sueina jų terminas - išmokama už juos pilna vertė. Skirtumas tarp jų pirkimo ir išmokėjimo kainų priskiriamas "capital gain" kategorijai, už ką jums nereikia mokėti mokesčių - nebent, nupirkote daugiau maksimumo, leisto tais metais.

Federalinė valdžia leidžia tokių bemokestinių lakštų 1986 m. pirkti už \$50,000, padidinant kasmet sumą iki gyvos galvos ir 1990 m. pasiekus \$500,000 ribą.

Provincinė valdžia leidžia išpirkti be mokesčių \$50,000 už 1986 m. iki bendros \$100,000 sumos 1987 m. Jeigu jūs ir gautumėte daugiau negu apribota, mokėsite tik 50% mokesčių.

Dividendai suteikia dar didesnę mokesčių sutaupymą. Dauguma pirmos rūšies akcijų neša dividendus - palūkanas, nors jos ir mažesnės, negu bankų procentai. Tačiau tenka mokėti mokesčius už kiekvieną \$1000 indėlių. Bet galimybė yra uždirbti keletą tūkstančių palūkanų, nemokant už jas mokesčių (tiksliai nemokėtinama suma priklauso nuo kiek kitokių pajamų turi asmuo). Šalia to, kai akcijos parduodamos, skirtumas tarp pirkimo ir pardavimo kainos tampa vėl neapmokestinamas, kaip "capital gain".

/Daugiau informacijų duoda Peter SODO, žiūr. skelbimą 8 psl./

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS !

533-1121 (416) 822-8480

* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar tai muo skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

montreal

DĖMESIO VISIEMS MONTREALIO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

Š.m. GEGUŽĖS mėn. 3 d., SESELIŲ NAMUOSE, 12 val. saukiamas VISUOTINAS KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS MONTREALIO APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Bus patiekti pranešimai, renkama nauja Valdyba.

NUO MŪSŲ VISŲ DALYVAVIMO PRIKLAUSO MŪSŲ BENDRUOMENINIS GYVENIMAS. ATVYKIME VISI!

Valdyba

• VINCO BILEVIČIAUS atminimui Danutė DANIENĖ aukojo \$ 50,- "Nepriklausomos Lietuvos" Namų Remonto Vajui.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

• A. ČERKESAITĖ Kanados Lietuvių Fondui paaukojo \$50.

Nuoširdžiai AČIŲ. KLF

Vidury specialiai pakviesta Gina ČAPKAUSKIENĖ, iš kairės: M. P. Lirette, Vyrų ir Moterų Verslininkų Sąjungos p-kas su žmona, toliau Korejos gen. Konsulas J.U. Lee, Luce Lamarche, "Kanada Kurier" atstovės ir korespondentės.

• TARPTAUTINĖS MOTHERS DIENOS MINĖJIMĄ Montrealyje buvo suorganizuavusi Vyrų ir Moterų Verslininkų Sąjunga kovo 8 d., Complexe Guy-Favreau. Programon buvo pakviesta ir mūsų sol.Gina ČAPKAUSKIENĖ.

LaSalle laikraštis "The Messenger" idėjo trumpą aprašymą ir nuotrauką.

• ŠIMONELIENĖS Kristinos iniciatyva suorganizuota MADI ir MENO DARBU PARODA vyks Šv. Kazimiero Parapijos salėje gegužės mėn. 3 d.

Šioje parodoje dalyvaus Pr. Baltuonis, J.Šiaučius, T.Yaunish, E.Povilaitienė, T. Mickienė, G. Stankevičienė, D. Staškevičienė.

Taip pat dalyvauja Magdalen ir Zygmund Stygar su ikonomis. Pamatysime ir įvairių suvenyrinių darbų bei dekoratyvių vatinių apklotų ("quilts").

Dr. J. MALISKA
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W. Suite 600,
Montreal, Que., H3G 1S5
TEL.: Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ
Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.
Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.
Sekmadeniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS.
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

NOTARAI
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
SUITE 2039, SUN LIFE BUILDING
1155, rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

MONTREALIO MERGAIČIŲ CHORO

PAVASARIS KONCERTAS

IVYKS BALANDŽIO 26 d. SEKMADIENI 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje,
1465 rue de Seve, Montreal.

Dirigentė: Ingrid Tärk
Akompanuoja: Jeff Fisher

AUKA - \$10.00

Lengvi užkandžiai, kavutė ir pyragai.
Pelnas skiriamas koncertinėms išvykoms.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI.

"PAVASARIS"

TAKSŲ FORMŲ PILDYMAS

GREITAM IR TIKSLIAM PATARNAVIMUI
KREIPKITĖS!

ROBERT BERNOTAS B.Com.

SUN LIFE BUILDING, Suite 2039
Tel.: 871-1430

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545
C. I. B. Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

STANDARD LIFE PETER SODÓ

profesiniai patarnavimai finansų reikalais;
Annuities, R.R.S.P., Life Insurance, Group Pension,
Finansų ir mokesčių planavimas.

4150 St. Catherine St. West, Suite 330 Tel. Bus.: 937-4294
Westmount, Quebec H3Z 2Y5 Res.: 255-5579

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUE. H8P2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignes (Ponchik)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Agurkėliai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd. La SALLE, P.Q. H8P 1Y1

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan
Kailių Siuvėjas

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vėsusius laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeluoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 21,000,000; REZERVAS virš \$ 600,000.

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 7½%	TAUPYMO - special .. 5¼%
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su Gyv. dr. 5%
1 metų..... 7¼%	TAUPYMO - kasdieninės 4½%
180 d. - 364 d. 6¾%	EINAMOS 4½%
120 d. - 179 d. ... 6½%	PENSIJŲ - RRSP term. 8¼%
30 d. - 119 d. ... 6¼%	PENSIJŲ - RRSP taup. 6%

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9¼%, ASMENINĖS nuo 10½%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Pentadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadeniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Įvairūs gėrimai

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

Mėsa kepta ant iešmo. Vėsinama salė.

• Reception Hall •

Priėmimų salė 2-me aukšte, talpina apie 120 asmenų,
tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams.

6201 Bannantyne, Verdun H4H 1J4

(coin Allard corner)
768-2707 - 768-9189

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas ir
- Aptarnavimas

5987 Verdun Ave., Verdun, P.Q. H4H 1M6

Tel.: (514) 768-2551

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181

Residence: 737-0844.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENŲ, PLASTINĖ
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA